

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक ३१ मार्च, २०१६ / चैत्र ११, १९३८ (शके)

(१) सहकार, पणन आणि वस्त्रोद्योग, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) आदिवासी विकास मंत्री		
(३) उद्योग मंत्री		
(४) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री		
(५) सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ७५

मुंबईत उड्डाण पुलाखाली होत असलेले पार्किंग बंद करण्याच्या आदेशाबाबत

(१) * १५७२१ श्री.संदिप बाजोरिया, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.अनिल भोसले, श्री.विक्रम काळे, श्री.रामराव वडकुते, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.ख्वाजा बेग, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.जगन्नाथ शिंदे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ६८२८ ला दिनांक २९ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उच्च न्यायालयाने एमएमआरडीए, एमएसआरडीसी, पोलीस व मुंबई महानगरपालिका यांना उड्डाण पुलाखाली होत असलेले पार्किंग बंद करून त्या जागा रिकाम्या करण्याचे आदेश जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, मुलुंड-ऐरोली जंक्शन उड्डाण पुल, घाटकोपर-छेडा नगर उड्डाण पुल, विक्रोळी उड्डाण पुल, कुर्ला-एलबीएस मार्ग उड्डाण पुल, कलिना-वाकोला उड्डाण पुल, दादर उड्डाण पुल, लोअर परळ उड्डाण पुल, जे.जे.उड्डाण पुल, मानखुर्द जवळील अणुशक्ती नगर उड्डाण पुल इ. अनेक ठिकाणी यापूर्वी शासन व मा.उच्च न्यायालय यांनी उड्डाण पुलाखालील पार्किंगला मनाई बाबत देण्यात आलेले आदेश धुडकावून पार्किंग उपलब्ध करून ठेकेदार पैसे कमवित असल्याच्या घटनेवरून दाखल करण्यात आलेल्या नवीन याचिकेनुसार मा.उच्च न्यायालयाने वरील आदेश दिले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, एमएमआरडीए, एमएसआरडीसी, पोलीस व मुंबई महानगरपालिका यांनी पूर्वी मा.उच्च न्यायालय व शासनाने दिलेल्या आदेशांची अंमलबजावणी न करण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, ज्या उड्डाण पुलाखाली शासन व मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाविरुद्ध पार्किंग करण्यात येत आहे, त्या जागा शासन तातडीने रिकाम्या करणार आहे काय तसेच या जागांवर पार्किंगचे ठेके चालविणाऱ्या ठेकेदारांविरोधात शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) अंशतः खरे आहे.

मा.मुख्यमंत्री यांनी दि.२७.०६.२००८ रोजी झालेल्या बैठकीत उड्डाणपुलाखालील पार्किंगमुळे घातपाताची शक्यता लक्षात घेऊन सुरक्षिततेच्या दृष्टीने उड्डाणपुलाखालील पार्किंग बंद करून उद्योजकामार्फत सुशोभिकरण करण्याचे निर्देश दिले होते. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने दि.२५.०७.२०११ रोजी ९ मुदत संपलेले पे-अँड पार्कचे ठेके बंद करण्याचा निर्णय घेतला. उर्वरित १२ वाहनतळांच्या कंत्राटदारांना मुदत संपवावयाच्या आत वाहनतळ बंद करण्याच्या नोटीसा देण्यात आल्या. सदर कामांची मुदत संपण्यापूर्वी ८ याचिका मा.मुंबई उच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आल्या होत्या. मा.उच्च न्यायालयाने दि.२० जून, २०१३ रोजी उड्डाणपुलाखालील पार्किंग बंद करण्याबाबत निर्णय देऊन ६ याचिका खारीज करून उर्वरित २ याचिका अनुक्रमे दि.१२.०७.२०१३ व ०७.०४.२०१४ रोजी खारीज करून पार्किंग बंद करण्याचे आदेश दिले. तथापि, मुंबई महानगरपालिकेच्या एका उड्डाणपुलाखाली वाहनतळ सुरु आहे. सदरहू प्रकरण अद्याप न्यायप्रविष्ट आहे.

(२) होय, सदरहू प्रकरण अद्याप न्यायप्रविष्ट आहे.

मा.मुंबई उच्च न्यायालयात श्री.शौकतअली बेटगेरी व इतर यांनी अनधिकृत पे अँड पार्क च्या अनुषंगाने दाखल केलेल्या जनहित याचिका क्र.१००/२०१५ वरील सुनावणी दि.०८.०२.२०१६ रोजी झाली असून मा.उच्च न्यायालयाने तीन महिन्यांच्या आत पार्किंग बंद करण्याबाबत आदेश दिले आहेत.

(३) व (४) महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने पे अँड पार्क योजना राबविलेल्या २१ पैकी १६ उड्डाणपुलाखालील पार्किंग बंद करण्यात आली असून एलफीस्टन उड्डाणपुलाखाली अंशतः अनधिकृत पार्किंग असून उड्डाणपुलाखालील मोकळ्या जागेमध्ये मे.स्टोअर वन रिटेल इंडिया कंपनीकडून सुशोभिकरणाचे काम प्रगतीत आहे. उर्वरित ४ उड्डाणपुलापैकी कुर्ला सीएसटी उड्डाणपुलासंदर्भात FIR दाखल केला असून उर्वरित ठिकाणी स्थानिक पोलीसांच्या मदतीने अनधिकृत वाहनतळ हटविण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अभियांत्रिकी, तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या व वैद्यकीय शिक्षण विभागाच्या अखत्यारितील महाविद्यालयांमध्ये शिकणा-या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्तीबाबत

(२) * १४६८३ श्री.विजय उर्फ भाई गिरकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्रीमती दिप्ती चवधरी, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.किरण पावसकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.खवाजा बेग, अँड.राहुल नार्वेकर, श्री.रामराव वडकुते, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.प्रकाश गजभिये : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने अभियांत्रिकी वैद्यकीय शिक्षण व तंत्रशिक्षण विभागात शिकणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचे शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्तीचा निर्णय सन २००६ मध्ये वा त्या दरम्यान घेतल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील अभियांत्रिकी, तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या व वैद्यकीय शिक्षण विभागाच्या अखत्यारितील महाविद्यालयांमध्ये शिकणा-या सुमारे सव्वा दोन लाख मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचे शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्तीच्या निर्णयाची अंमलबजावणी होण्यास विलंब होत आहे, हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सन २०१५-१६ साठी विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीसाठीचा सुमारे १३०० कोटी रुपयांचा प्रस्ताव मंत्रीमंडळासमोर मान्यतेसाठी आला नसल्याची बाब दिनांक ७ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय
- (४) असल्यास, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्तीचा निधी त्वरित देण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यांत येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

- (२) व (३) शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ साठी शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेबाबतच्या प्रस्तावास दिनांक १७/३/२०१६ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळ बैठकीत मान्यता दिलेली आहे.
- (४) अनुसूचित जाती, विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्काची रक्कम प्रदान करण्यासाठी सन २०१५-१६ मध्ये रुपये ७१२.२३ कोटीची तरतूद करण्यात आलेली आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात संपूर्ण टोल माफीचे धोरण राबविण्याबाबत

- (३) * १५३६६ श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्रीमती दिप्ती चवधरी, अॅड.अनिल परब, डॉ.सुधीर तांबे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११२४७ ला दिनांक ८ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यात संपूर्ण टोल माफीचे धोरण राबविण्यात येणार, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुंबईतील प्रवेश मार्गासह पुणे-मुंबई द्रुतगती मार्गावरील टोल रद्द करण्याबाबत शासनाने शिफारशी करण्यासाठी समिती नेमण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त समितीचा अहवाल प्राप्त झाला आहे काय, अहवालाचे स्वरूप काय आहे व याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, आयआरबी कंपनीने अतिरिक्त टोल वसूली केली असून याबाबत शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

राज्यातील खाजगीकरणांतर्गत हाती घेतलेल्या व पथकर वसूली सुरु असलेल्या रस्ते प्रकल्पांतर्गत हलकी वाहने, एस.टी. बसेस व स्कूल बसेस यांना पथकरातून सवलत देण्याचे शासनाने ठरविले आहे.

(२) होय.

(३) समितीचा अहवाल अद्याप प्राप्त झालेला नाही.

(४) उद्योजक मे.एमआयपीएल यांना मंजूर निविदे प्रमाणे दिनांक ८ ऑगस्ट, २०१९ पर्यंत पथकर वसुलीचे अधिकार देण्यात आले आहेत. पथकर वसुली मंजूर निविदेप्रमाणे व अधिसूचनेप्रमाणे असल्याने चौकशीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भाजीपाला, फळे, कांदा व बटाटा कृषी उत्पन्न बाजार
 समितीच्या नियमनातून वगळण्याच्या निर्णयाबाबत**

(४) * १४७८६ श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.हेमंत टकले, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.रामराव वडकुते, श्री.विक्रम काळे, श्री.खवाजा बेग, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.अनिल भोसले, अॅड.जयदेव गायकवाड :
 सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शेतकऱ्यांनी तयार केलेला भाजीपाला, फळे, कांदा व बटाटा थेट ग्राहकांना विकता यावा याकरिता महाराष्ट्र कृषी उत्पन्न पणन अधिनियम १९६३ मधून भाजीपाला आणि फळे कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या नियमनातून मुक्त करण्यासाठी वैधानिक प्रक्रिया पार पाडण्याचा निर्णय शासनाने माहे जानेवारी, २०१६ च्या तिस-या सप्ताहात घेतला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निर्णय घेतल्यास या वस्तू बाजारात न येता त्या थेट ग्राहकांच्या हातात जातील, त्यामुळे बाजार समितीमध्ये माथाडी कामगार व इतर घटकांवर बेकारीचे संकट ओढवणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये व्यापारी माथाडी कामगार व इतर घटकांनी दिनांक ११ जानेवारी, २०१६ रोजी लाक्षणिक बंद पुकारण्याचा निर्णय घेतला असून शासनाने हा निर्णय बदलला नाही तर पुढील महिन्यापासून बेमुदत संप पुकारण्याचा इशारा दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या संदर्भात चौकशी करून हा निर्णय रद्द करणेबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही. तथापि, सदर बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(२) नाही. कारण कोणताही नियमनमुक्त शेतमाल बाजार समितीच्या आवारात विक्रीसाठी आणण्यास मनाई नाही व असा शेतमाल बाजार समितीमध्ये आल्यास बाजार समिती उपविधीमध्ये तरतूद केल्यानुसार त्यावर सेवा शुल्क आकारू शकते. त्यामुळे बाजार समितीच्या उत्पन्नात लक्षणीय घट होण्याची शक्यता नाही.

(३) होय.

(४) व (५) अद्याप निर्णय झालेला नाही. त्यामुळे रद्द करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील आदिवासी वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांच्या सोयी सुविधांबाबत

(५) * १५३५४ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.अनिल भोसले, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विजय उर्फ भाई गिरकर, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आदिवासी विकास विभागामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या आश्रमशाळांमधील विद्यार्थ्यांना अंडी, केळी, दूध, गणवेश, बुट, शालेय शिक्षण साहित्य तसेच जीवनावश्यक वस्तु पुरविण्यात आली नसल्याची बाब सप्टेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आल्यानंतर अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग यांचे स्तरावर ई-निविदा प्रक्रिया राबविणे, गणवेश कापड खरेदी करणे, शैक्षणिक साहित्य खरेदी करणेबाबतची कार्यवाही सुरू करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संत रोहिदास महामंडळाला दिलेले बुट पुरवठ्याचे आदेश रद्द करून ई-निविदा प्रक्रियेतील बुटांचे नमुने तपासणीसाठी प्रयोगशाळेत पाठविण्यात आले होते, त्याचा अहवाल आलेला नाही, त्याप्रमाणे दिनांक ७ जानेवारी, २०१५ वा त्या दरम्यानच्या ई-निविदेमार्फत निवडण्यात आलेल्या न्युनतम दर धारकास गणवेशाच्या कपड्यांचा पुरवठा करण्याचे आदेश देऊनसुध्दा संपूर्ण पुरवठा झालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शैक्षणिक साहित्य व जीवनावश्यक वस्तुंची खरेदी व पुरवठा करण्याची जबाबदारी मुख्याध्यापक तसेच प्रकल्प अधिकारी स्तरावर करण्याच्या सूचना देण्यात येऊनसुध्दा पुर्ण साहित्य व जीवनावश्यक वस्तुंचा पुरवठा आदिवासी विद्यार्थ्यांना झालेला नाही, तसेच खाद्यपदार्थ पुरविण्याकरीता कंत्राट न देता थेट विद्यार्थ्यांच्या खात्यात पैसे जमा करावे अशी योजना शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता निधीचेच पैसे मिळाले नसल्यामुळे आधी निर्वाह भत्ता निधीचे पैसे द्या मग खात्यात भोजनाचे पैसे जमा करा अशी मागणी विद्यार्थ्यांकडून होत आहे, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) राज्यातील शासकीय आश्रमशाळांमधील विद्यार्थ्यांना अंडी, केळी व दुध तसेच अन्नधान्यांचा पुरवठा करण्यात आलेला आहे. शैक्षणिक साहित्य जुलै, २०१५ अखेर पर्यंत मुख्याध्यापक स्तरावरून खरेदी करून आवश्यकतेप्रमाणे उपलब्ध करून दिलेले आहे. गणवेश पुरविण्यासाठीची निविदेस पुरेसा प्रतिसाद न मिळाल्यामुळे दोन वेळा निविदा रद्द करून तिसरी निविदा उद्योग विभागाच्या मान्यतेने अंतिम करण्यात आली व पुरवठा आदेश दि.७/११/२०१५ रोजी देण्यात आले. त्यानुसार कापडाच्या पुरवठा होऊन शिलाई करून गणवेश उपलब्ध करून दिलेले आहेत. बुट पुरवठा करण्यास संत रोहिदास महामंडळास दि.१५/७/२०१५ पर्यंत बुट पुरवठा करण्याचे आदेश दिले होते. परंतु त्यांनी विहित वेळेत बुटाचा पुरवठा न केल्याने त्यांची पुरवठा आदेश रद्द करण्यात आले.

(२) अंशतः हे खरे आहे.

बुट खरेदीसाठी राबविलेल्या ई-निविदा प्रक्रियेनुसार बुट पुरवठ्याबाबत निविदाधांकांचे नमुने प्रयोगशाळेत दि.१६/११/२०१५ रोजी पाठविण्यात आले होते. त्याबाबतचा अहवाल दि.२१/१२/२०१५ रोजी प्राप्त झाल्यानंतरच व्यापारी लिफाफे उघडून न्युनतम दराच्या पुरवठा दारास पुरवठा आदेश देण्याची कार्यवाही करण्यात आली आहे.

न्युनतम पुरवठादारास देण्यात आलेल्या पुरवठा आदेशाच्या विरोधात संत रोहिदास चर्मोद्योग संस्था यांनी मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे याचिका दाखल केल्याने मा. उच्च न्यायालय यांचे पुरवठा आदेशावर स्थगिती असल्याने सद्यस्थितीत पुरवठा थांबविण्यात आलेला आहे.

गणवेश कापड पुरविण्यासाठी दि.७/११/२०१५ रोजी पुरवठा आदेश देण्यात आले होते. गणवेश कापडाचा पुरवठा होऊन गणवेश शिलाई करून विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून दिलेले आहेत.

(३) हे खरे नाही.

शिवाय अशी योजना सद्यस्थितीत शासनाच्या विचाराधीन नाही.

(४) हे खरे नाही.

(५) खरेदीस होणाऱ्या विलंबाबाबत चौकशी करण्याच्या सूचना दिलेल्या असून पुढील वर्षासाठी विहित वेळेत खरेदी प्रक्रीया राबविण्याच्याही सूचना दिलेल्या आहेत.

**राज्यात जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी
समित्या कार्यान्वित करण्याबाबत**

(६) * १५९१३ श्री.रामराव वडकुते, श्री.प्रकाश गजभिये, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.खवाजा बेग, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.संजय दत्त, डॉ.अपूर्व हिरे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दिनांक २ मार्च, २०१५ रोजी शासनाने जिल्हानिहाय ३६ जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्या स्थापन करण्याचा निर्णय घेऊनही पदनिर्मिती अभावी सदर समित्या अद्यापही कार्यान्वित झालेल्या नाहीत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सध्या अस्तित्वात असलेल्या १५ विभागीय जात पडताळणी समित्यांमधील १० अध्यक्ष, ५ उपायुक्त (सचिव) तर ३ सदस्य समित्यांची पदे रिक्त असल्यामुळे अनेक ठिकाणचे कामकाज प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, समित्या अस्तित्वात आल्यापासून जिल्हानिहाय, जातनिहाय किती लोकांना जात वैधता प्रमाणपत्र देण्यात आले आहेत,
- (४) असल्यास, किती जात प्रमाणपत्र पडताळणीचे अर्ज प्रलंबित आहेत,
- (५) असल्यास, विविध ग्रामपंचायत, नगरपंचायत निवडणुका आणि शैक्षणिक कामकाजासाठी मोठ्या प्रमाणात जात वैधता प्रमाणपत्रासाठी जिल्हास्तरावर अर्ज आल्याने त्याचा निपटारा करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. राजकुमार बडोले :** (१) दिनांक २.३.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्या स्थापन करण्यात आलेल्या असून, सदर समित्यांकरिता आवश्यक पदांची निर्मिती प्रस्तावित आहे.
- (२) १५ विभागीय जात पडताळणी समित्यांवरील अध्यक्ष, उपायुक्त तथा सदस्य व संशोधन अधिकारी तथा सदस्य सचिव यांच्या रिक्त असलेल्या पदांचा अतिरिक्त कार्यभार कार्यरत अधिकाऱ्यांकडे सोपविण्यात आलेला असून, सर्व समित्यांचे नियमित कामकाज सुरु आहे.
- (३) माहे ऑक्टोबर, २०१२ ते फेब्रुवारी, २०१६ या कालावधीमध्ये सर्व समित्यांकडे एकूण १९,२५,३८० प्रकरणे प्राप्त झाली असून त्यापैकी १८,५५,३८५ प्रकरणे निकाली काढण्यात आलेली आहेत.
- (४) माहे फेब्रुवारी, २०१६ अखेर सर्व समित्यांकडे एकूण ६९,९९५ अर्ज प्रलंबित आहेत.
- (५) विभागीय जात पडताळणी समित्यांकडे प्रलंबित असलेली व प्राप्त प्रकरणे विशेष मोहिमेद्वारे निकाली काढण्यासाठी समित्यांना सातत्याने निर्देश दिलेले आहेत. त्याप्रमाणे त्यांची कार्यवाही सुरु आहे.
- (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील नॉन क्रिमिलेअर (प्रगत उन्नत) प्रवर्गाची उत्पन्न
मर्यादा रु. ४.५० लाखावरून ६.०० लाखापर्यंत करण्याबाबत

(७) * १४५८८ डॉ.अपूर्व हिरे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.नागो गाणार, श्री.अनिल सोले, श्री.रामनाथ मोते, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्रीमती दिप्ती चवधरी : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२६०८ ला दिनांक १५ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मॅट्रीकोत्तर शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेंतर्गत इतर मागासवर्गीय, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागासप्रवर्गाच्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांची उत्पन्न मर्यादा माहे जून, २०१५ पासून ४.५० लाखावरून ६ लाख करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असल्याचे दिनांक २० मार्च, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास मा.मंत्री सामाजिक न्याय यांनी विधिमंडळ सभागृहात आश्वासन दिलेले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) उक्त विषयाबाबत दोन महिन्यात निर्णय घेतला जाईल असे दिनांक २९ जुलै, २०१५ रोजी शासनाने विधिमंडळात आश्वासन देवूनही माहे ऑक्टोबर, २०१५ पर्यंत नॉन क्रिमिलेअरच्या उत्पन्नाच्या मर्यादेबाबत शासन निर्णय निर्गमित झालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासन निर्णय निर्गमित करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) व (३) मॅट्रीकोत्तर शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेंतर्गत शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीसाठी पालकांची उत्पन्न मर्यादा रु.४.५० लाखावरून ६ लाख करण्याचा प्रस्ताव मा.मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेसाठी सादर करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

खासगी सावकाराच्या त्रासाला कंटाळून बनेवाडी (ता.वाळवा, जि.सांगली)

येथील एकाच कुटुंबातील चौघानी आत्महत्या केल्याबाबत

(८) * १५६१६ श्रीमती दिप्ती चवधरी, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बनेवाडी (ता.वाळवा, जि.सांगली) येथील खाजगी सावकाराच्या त्रासाला कंटाळून एकाच कुटुंबातील चौघानी आत्महत्या केल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संजय यादव यांचे ताकारी येथे बेकरी उत्पादने विक्रीची दुकाने होती, याकरिता त्यांनी खासगी सावकाराकडून कर्ज घेतले होते, सावकाराच्या वारंवारच्या त्रासाला कंटाळून श्री.संजय यादव, त्यांची पत्नी व दोन लहान मुले यांनी आत्महत्या केली असून संबंधित खाजगी सावकाराची शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे,

(२) श्री.जयवंत विष्णु पाटणकर रा. बोरगांव, श्री. मोहन केशव पाटील उर्फ मोहन आबा सर्हिंसिंग सेटर ताकारी रा. ताकारी, श्री. विकास कुमार पाटील रा. ताकारी, श्री. श्रीकांत चिमणराव जाधव रा. ताकारी या चार सावकारांपैकी तीन सावकारांना अटक करण्यात आली असून श्रीकांत चिमणराव जाधव हे फरार आहेत.

वरील सर्वजणांवर इस्लामपुर पोलीस ठाण्यामध्ये गुन्हा नं. २७३/१५ दि.२९.१२.२०१५ रोजी गुन्हा दाखल करून मा. न्याय. दंडाधिकारी, प्रथम वर्ग, इस्लामपुर यांचे न्यायालयात कोर्ट केस नंबर RCC २८/१६ ने चार्टसिट दाखल केले आहे. सदरची कारवाई पोलीस खात्यामार्फत सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील अनुदानित शाळेतील विद्यार्थ्यांच्या परिपोषण
अनुदानात वाढ करण्याबाबत**

(९) * १४९७१ डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अनुदानित शाळेतील विद्यार्थ्यांसाठी परिपोषण अनुदान हे अपुरे आहे व ते ४ थ्या वेतन आयोगानुसार दिले जाते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या अनुदानात वाढ करण्याविषयी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) व (२) मुख्य सचिवांचे अध्यक्षतेखालील अभ्यासगटाने केलेल्या शिफारशीनुसार शासनाने परिपोषण अनुदानाचा दर निश्चित केला आहे. वाढती महागाई विचारात घेऊन परिरक्षण अनुदानात वाढ करण्यासाठी मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली शासन निर्णय दिनांक १ मार्च, २०१६ नुसार अभ्यासगट स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक येथे कृषी टर्मिनल मार्केट उभारण्याबाबत

(१०) * १४९४८ श्री.जयवंतराव जाधव : तारांकित प्रश्न क्रमांक ८०४९ ला दिनांक २० जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दिनांक २२ जुलै, २००९ च्या मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये नाशिक येथे कृषी टर्मिनल मार्केट उभारण्याच्या प्रस्तावास मान्यता मिळूनही माहे जानेवारी, २०१६ पर्यंत सदर टर्मिनल मार्केटचे काम सुरू झाले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर टर्मिनल मार्केट जागेसाठी दिनांक ७ जानेवारी, २०१२ रोजी वा त्यादरम्यान विभागीय आयुक्त, नाशिक यांनी सहकार व पणन विभागाला प्रस्ताव सादर केलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जिल्हा प्रशासनाने प्रस्तावित केलेली जागा महाराष्ट्र कृषी पणन मंडळास हस्तांतरित करून या टर्मिनल मार्केटच्या उभारणीसाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १२ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास शासनाकडे मागणी केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) व (५) नाशिक टर्मिनल मार्केटच्या उभारणीकरिता आवश्यक असलेल्या मौजे पिंपरी-सय्यद, जि.नाशिक येथील शासन मालकीची १०० एकर जमीन टर्मिनल मार्केटची नोडल एजन्सी असलेल्या महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळास विनामुल्य उपलब्ध करून देण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

**नागपूर विभागातील आश्रमशाळेतील शिक्षक व कर्मचाऱ्यांना
 दरमहा नियमित वेतन देण्याबाबत**

(११) * १५२७६ श्री.नागो गाणार, श्री.अनिल सोले, श्री.रामनाथ मोते :

सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर विभागातील वर्धा, गोंदिया, भंडारा, चंद्रपूर, गडचिरोली व नागपूर या जिल्ह्यातील विजाभज व विमाप्र आश्रम शाळेतील शिक्षक व कर्मचाऱ्यांना दरमहा नियमित वेतन मिळत नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी नागपूर विभागाच्या लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २३ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास प्रादेशिक उपायुक्त समाजकल्याण, नागपूर विभाग यांना पत्र पाठवून नियमित वेतन अदा करण्याबाबत तसेच इतर मागण्यांची पूर्तता करण्याबाबत विनंती केली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) आश्रमशाळेतील कर्मचाऱ्यांचे वेतन अदा करण्यासाठी पुरेशी तरतूद उपलब्ध असल्यास व संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक यांनी वेळेत देयके सादर केल्यास नियमितपणे वेतन अदा केले जाते. आश्रमशाळांना वेतन अनुदान देण्यात येते व वेतन अनुदान हे निधीच्या उपलब्धतेवर अवलंबून असते. त्यामुळे काही प्रसंगी निधी उपलब्ध नसल्यास वेतन अदा करण्यास विलंब होतो.

(२) होय. हे खरे आहे.

(३) निधी उपलब्धतेनुसार नियमितपणे वेतन देण्यात येत आहे. स्वयंपाकी पदास रु. १६००/- ग्रेड वेतन ६ व्या वेतन आयोगानुसार शुध्दीपत्रक दि. ३१.०८.२०१२ अन्वये देण्यात आलेले आहे. या कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय प्रतिपूर्ती नियमानुसार करण्यात येते, भविष्य निर्वाह निधीच्या पावत्या वेळेत देण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे. तसेच शासनाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्याच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सार्वजनिक बांधकाम विभागात बनावट नोकरभरती झाल्याबाबत

(१२) * १४६६८ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.महादेव जानकर, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.हेमंत टकले, श्री.अनिल भोसले, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्रीमती स्मिता वाघ, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विशेषतः मराठवाडा व उत्तर महाराष्ट्रातील तरुणांना नोकरी लावून देण्याचे आमिष दाखवून सार्वजनिक बांधकाम विभागात बनावट नोकरभरती झाली असल्याचे प्रकरण नुकतेच निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मालेगाव येथील भूषण शेवाळे व राज्यातील सुमारे १२५ तरुणांकडून प्रत्येकी १५ लाख रुपये सार्वजनिक बांधकाम विभागातील तत्कालिन सचिव शामल मुखर्जी, सचिव देकाटे, मुख्य अभियंता पाचगले इत्यादी अधिकाऱ्यांनी घेतले असल्याचे दिनांक ०६ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सन २०११ ते २०१४ अशी तीन वर्षे वरील उमेदवारांनी बनावट कागदपत्रांद्वारे नोकरी देण्यात आली, तथापी शासनाने त्यांचा पगार देण्याचे बंद करून त्यांची फसवणूक केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणाची गंभीर दाखल घेऊन सार्वजनिक बांधकाम मंत्र्यांनी नाशिकचे मुख्य श्री.केडगे यांच्या अध्यक्षतेखाली एक चौकशी समिती नेमून चौकशीचे आदेश माहे जानेवारी, २०१६ च्या पहिल्या आठवड्यात देऊन १५ दिवसांत अहवाल सादर करण्यास सांगितले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अहवालाच्या अनुषंगाने नोकरभरती करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) याबाबत श्री.भूषण शेवाळे, नाशिक यांनी केलेली तक्रार दिनांक २३/१२/२०१५ रोजी विभागात प्राप्त झाली आहे.

(२), (३) व (४) सार्वजनिक बांधकाम विभागात बोगस नोकर भरती गैरव्यवहार झालेला नाही. तथापि, आर्थिक फसवणूक केल्याबाबत श्री.भूषण गमन शेवाळे, नाशिक यांचेकडून प्राप्त झालेल्या तक्रार अर्जाच्या अनुषंगाने मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी समिती नेमण्यात आली होती.

सदर समितीचा अहवाल प्राप्त झाला असून यामध्ये श्री.भूषण शेवाळे यांनी महाराष्ट्र शासन व सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचे नावांचा दुरुपयोग करून स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी कंपनी स्थापन करून उमेदवारांना सरकारी नोकरीचे आमिष दाखवून फसवणूक केली असल्याचे नमूद करण्यात आले आहे. सदर प्रकरणी सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे अधिकारी/कर्मचारी यांचा उपलब्ध कागदपत्रांवरून, जबाबातून प्रथम दर्शनी सहभाग असल्याचे दिसून येत नाही असे देखील नमूद करण्यात आले आहे.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मारेगाव (जि.यवतमाळ) येथील शासकीय निवासस्थानाच्या दुरुवस्थेबाबत

(१३) * १५५७२ श्री.खवाजा बेग, श्री.हेमंत टकले, श्री.रामराव वडकुते, श्री.किरण पावसकर, अॅड.राहुल नार्वेकर : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मारेगाव (जि.यवतमाळ) येथील शासकीय कर्मचाऱ्यांकरीता बांधण्यात आलेली शासकीय निवासस्थानाची दुरुवस्था झाली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या निवासस्थानाच्या देखभालीकडे दुर्लक्ष होत असल्याने तसेच निवासस्थानाची दुरुस्ती करण्यायोग्य राहिली नसल्याने कर्मचाऱ्यांना शहरात भाड्याच्या घरात वास्तव्यास राहावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत जिल्हाधिकारी, यवतमाळ, सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे गेली सहा महिन्यांपासून कर्मचाऱ्यांनी तक्रारी करून सुध्दा कोणतीच कार्यवाही केली नाही, हे खरे आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) उपलब्ध निधी व निकषाच्या अधीन राहून प्राथम्यक्रमानुसार व आवश्यकतेनुसार कार्यवाही करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**किनवट (जि.नांदेड) येथील शबरी आदिवासी वित्त व विकास
महामंडळाच्या कार्यालयातील रिक्त पदांबाबत**

(१४) * १४६३५ श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) किनवट (जि. नांदेड) येथील शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळाच्या कार्यालयात व्यवस्थापकासह अन्य रिक्त पदे असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरील कार्यालयातील रिक्त पदे न भरल्यामुळे व केवळ एक लिपिक असल्याने कामे रखडली जातात म्हणून रिक्त पदे त्वरित भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

(२) शाखा व्यवस्थापक किनवट पदावर सरळसेवा भरतीप्रक्रियेने उमेदवाराची नियुक्ती करण्यात आलेली होती. तथापि, त्यांनी राजीनामा दिल्यामुळे शाखा व्यवस्थापक, किनवट पदाचा अतिरिक्त प्रभार अन्य कर्मचाऱ्यांकडे सोपवून कर्ज वाटप, वसुली व कार्यालयीन कामकाज करणेत येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

रायगड जिल्ह्यातील ७८ अपंग विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मिळण्याबाबत

(१५) * १६५२२ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रायगड जिल्ह्यातील एकूण ७८ पात्र अपंग विद्यार्थ्यांपैकी १७ अपंग विद्यार्थ्यांना लाभ देण्यात आला असून इतर पात्र विद्यार्थी शिष्यवृत्ती पासून वंचित राहिले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, इतर पात्र अपंग विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती न मिळाल्याने पुढील शैक्षणिक शिक्षणावर विपरीत परिणाम झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अपंग विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती देण्याचे दृष्टीने शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय हे खरे आहे.

(२) व (३) सन २०१४-२०१५ मध्ये रायगड जिल्ह्यात मॅट्रीकोत्तर शिक्षण घेणाऱ्या ७८ अपंग विद्यार्थ्यांचे अर्ज प्राप्त झाले होते. सदर योजनेअंतर्गत सन २०१४-२०१५ मध्ये एकूण रु.१,८३,०००/- इतकी तरतुद प्राप्त झाली होती. सदर तरतुदीमधून एकूण १७ विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती अदा करण्यात आली आहे. या योजनेसाठी रु. ४७६५२ हजार इतक्या रकमेचा पुरवणी मागणी प्रस्ताव विधानमंडळाच्या जुलै, २०१५ च्या अधिवेशनात मंजूर करण्यात आलेला आहे. सदर निधी खर्चासाठी अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देणेबाबत वित्त विभागास विनंती करण्यात आलेली असून, निधी प्राप्त होताच उर्वरित ६१ लाभार्थी तसेच चालू वर्षातील ४५ अपंग विद्यार्थी यांना शिष्यवृत्तीचे वाटप करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खामगाव (जि.बुलडाणा) येथील निम्न ज्ञानगंगा
नदीवरील पुलाचे बांधकाम सुरु करण्याबाबत**

(१६) * १६६२९ श्री.पांडुरंग फुंडकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२५७४ ला दिनांक ८ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) खामगाव (जि.बुलडाणा) येथील निम्न ज्ञानगंगा बृहत लघु पाटबंधारे योजना या प्रकल्पाकडे जाणाऱ्या ज्ञानगंगा नदीवर बांधण्यात येणाऱ्या पुलाचे काम सुरु झाले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पुलाचे अंदाजपत्रकाला रु. ९८८.८९ लाखास तांत्रिक मान्यता मिळण्याकरिता अंदाजपत्रक मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, अमरावती यांचेकडे मागील १ वर्षापासून प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर अंदाजपत्रकाला मंजुरी देऊन पुलाच्या बांधकामाच्या कामाला सुरुवात करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) सदर पुलाच्या सर्वसाधारण मांडणी आराखडा अंतिम करण्यास वेळ गेल्यामुळे तांत्रिक मान्यता मिळणेसाठी विलंब झाला. सदर पुलाच्या सविस्तर अंदाजपत्रकाला मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, अमरावती यांनी दिनांक २२/०१/२०१६ रोजी तांत्रिक मान्यता प्रदान केली आहे. निविदा निश्चितीची कार्यवाही प्रगती पथावर असून निविदा निश्चितीनंतर काम सुरु करण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्याच्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना भोजन पुरविण्याचे ठेके
देताना महिला बचत गटांना प्राधान्य देण्याबाबत**

- (१७) * १६६४८ श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १२५ व्या जयंती वर्षानिमित्त शासनाने हे वर्ष सामाजिक न्याय वर्ष म्हणून साजरे करण्याच घोषित केले असताना सामाजिक न्याय विभागाकडून मात्र त्याउलट निर्णय घेतले जात असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यातील शासकीय वसतिगृहामधील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना भोजन पुरविण्यासाठी दिल्या गेल्या कंत्राट प्रक्रियेतून अनुसूचित जातींच्या संस्था व महिला बचत गटांना बाद करण्याचा घाट घातला असून २० ते ३० लाख रुपयांपर्यंत आगाऊ रक्कम भरण्याची अट घातल्यामुळे या संस्थांकडून शासनाकडे तक्रारी करण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राज्यात ३८१ शासकीय वसतिगृहामध्ये असलेल्या सुमारे ४० हजारांहून अधिक विद्यार्थ्यांना उत्तम प्रतिये भोजन पुरविण्यासाठी खाजगी संस्थांना ठेके देण्याचे माहे जुलै, २०११ मध्ये वा त्या दरम्यान निर्णय घेतला असून त्यासंदर्भात आदेश काढण्यात येऊन संविधानातील अनुच्छेद ४६ चा आधार घेऊन अनुसूचित जातींच्या कल्याणासाठी निधीचा वापर करावयाचा असल्यामुळे भोजनाचे ठेके देताना अनुसूचित जातींच्या सहकारी संस्था, इतर संस्था व महिला बचत गटांना प्राधान्य देण्यात यावे, असे म्हटले असून त्यानुसार सुमारे २० संस्था भोजन पुरवठा करण्याचे कार्य करित होत्या, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सामाजिक न्याय विभागाच्या समाजकल्याण आयुक्तालयाने सन २०१५-२०१६ या वर्षासाठी जिल्हानिहाय भोजनाचे ठेके देण्यासाठी निविदा प्रक्रिया सुरु केली आहे मात्र निविदाच्या अर्जांच्या किंमती तसेच आगाऊ रक्कम भरण्याची अट २० ते ३० लाखांपर्यंत घातल्यामुळे या संस्था निविदा स्पर्धेत राहू शकणार नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, आतापर्यंत कार्यरत असलेल्या अनुसूचित जातींच्या सहकारी संस्था, इतर संस्था व महिला बचत गट यांच्यावर कोणत्याही प्रकारे भोजन पुरविण्याच्या संदर्भात समस्या निर्माण होऊ नये व त्यांनाही न्याय देण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही.

(२) भोजन ठेक्याच्या ई-निवेदेच्या आगाऊ रकमेच्या अटीमध्ये सवलत मिळणेबाबत विविध संस्थांकडून निवेदने प्राप्त झालेली आहेत.

(३) होय.

(४) नाही. सुधारीत बयाना रक्कम रु.१.०० लाख एवढी निर्धारित केलेली आहे त्यामुळे निविदा स्पर्धेत मागासवर्गीय संस्था टिकू शकणार नाहीत, हे खरे नाही.

(५) सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे. मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या अधीन राहून न्याय देण्याच्या दृष्टीने शासनाकडून उपाययोजना करण्याचे नियोजन आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मानवत (जि.परभणी) तालुक्यातील संस्थांकडील
 प्रलंबित थकबाकीच्या वसुलीबाबत**

(१८) * १६६७२ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मानवत (जि.परभणी) तालुक्यातील शेतकरी कुक्कुट पालन संस्था व इतर पाच पाणी वाटप सहकारी संस्था यांच्याकडील थकबाकी व्याजासह वसूल करण्याबाबत सहकार विभाग व मा.सहकार न्यायालय यांनी आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील थकबाकी प्रलंबित असणाऱ्या संस्थांच्या पदाधिकारी व सभासदांकडून थकबाकीची वसुली पूर्ण करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, किती पदाधिकारी व सभासदांकडून सदरील थकबाकी पूर्ण वसूल करण्यात आली व किती पदाधिकारी तसेच सभासदांकडे थकबाकीची वसुली प्रलंबित आहे याचा तपशील काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे. लवाद दावा क्र. २७७/०७ मध्ये मा.न्यायाधीश, सहकार न्यायालय, नांदेड यांनी दिनांक ८.५.२००९ च्या निकालान्वये शेतकरी कुक्कुट पालन सहकारी संस्था म., मानवत या संस्थेकडील थकीत कर्ज रु. २१,७८,०२७/- इतकी रक्कम २१ टक्के व्याजासह वसूल करण्याबाबतचे आदेश दिले आहेत. पाणी वाटप सहकारी संस्थांच्या कर्ज वसुलीबाबत सहकार न्यायालयाचे आदेश नाहीत.

(२), (३) व (४) शेतकरी कुक्कुट पालन सहकारी संस्था म., मानवत या संस्थेच्या ११ पदाधिकाऱ्यांकडून रु. २१.७८ लाख इतकी थकबाकी वसूल व्हायची आहे. या प्रकरणी मा.महाराष्ट्र राज्य सहकारी अपिल न्यायालय, मुंबई बेंच औरंगाबाद येथे अपील दाखल करण्यात आले होते. ते मा.सहकार न्यायालय, नांदेड येथे फेरविचारार्थ पाठविण्यात आले आहे. ४ पाणी वाटप सहकारी संस्थापैकी इंद्रायणी पाणी वाटप सहकारी संस्था म.लोहारा या संस्थेची रु. ३.७९ लाख रक्कम वसूल करण्यात आलेली आहे. उर्वरित ३ पाणी वाटप सहकारी संस्थांकडे एकूण रु. ४२.२४ लाख येणे बाकी आहे. बँकेने कर्ज वसुलीसाठी दिनांक १५.१२.२०१५ रोजी नोटीस दिलेली आहे. मा.सहकार न्यायालय, नांदेड येथे थकबाकी वसुलीसाठी लवाद दावा दाखल करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

डहाणू, पालघर, विक्रमगड, जव्हार, मोखाडा व तलासरी (जि.पालघर)

या दुर्गम भागातील आदिवासींच्या विविध समस्याबाबत

(१९) * १६७१७ श्री.गुरुमुख जगवानी : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्हयातील डहाणू, पालघर, विक्रमगड, जव्हार, मोखाडा व तलासरी या दुर्गम भागातील आदिवासींचे शिक्षण, आरोग्य आणि उपजीविकेसाठी होणारे स्थलांतर, रस्ते व पिण्याच्या पाण्यासाठी होणारी वणवण या व इतर समस्या प्राधान्याने सोडविण्यात येतील असे आश्वासन जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी दिनांक १४ एप्रिल, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास माहिती दिल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बेरोजगारीमुळे होणारे वीटभट्टी स्थलांतर, पोषक आहार नसल्यामुळे कमी वजनाची मुले यामुळे कुपोषण, किशोरवयीन मुलींना रक्ताल्पता, गरोदर, स्तनदा माता यांना पोष्टीक आहार मिळणे तसेच ठक्कर बाप्पा योजनेतून गावातील रस्ते, दुर्गम भागात पिण्यासाठी नळ पाणी पुरवठा योजना इत्यादीबाबत आतापर्यंत कोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत,

(३) तसेच पाणलोट व सिंचन क्षेत्र उन्हाळ्यात कोरडे होऊ नये म्हणून नालाबंदींग, सिमेंट बंधारे बांधून पाणी अडवणे, दुबार पिके घेणे, केळी, भाजीपाला, बागायती लागवडीत वाढ करण्याबाबत कोणत्या उपाययोजना केलेल्या आहेत,

(४) असल्यास, त्याची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी दिनांक १४ एप्रिल, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास असे आश्वासन दिलेले नाही.

(२) बेरोजगारीमुळे होणारे स्थलांतर थांबविण्यासाठी न्युक्लिअस बजेट योजनेमधून विविध रोजगार निमित्तीच्या योजना हाती घेण्यात येतात. तसेच जिल्ह्यातील कुपोषण कमी करण्याकरिता जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी जीवनज्योती अभियान सुरू केले असून यात कुपोषण कमी करणे, किशोरवयीन मुली/स्तनदा माता/गरोदर मातांच्या आरोग्याची काळजी घेणे व अंगणवाडीतील मुलांना पोष्टिक आहार देणे इ.योजना राबविण्यात येते. शिवाय शासनाने दिनांक १ डिसेंबर, २०१५ पासून डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम अमृत आहार योजना सुरू केलेली आहे. सन २०१५-२०१६ अंतर्गत ठक्करबाप्पा वस्ती योजना अंतर्गत एकूण ३९५ विविध कामांना मंजूरी दिलेली आहे. तसेच पाणी पुरवठा या शिर्षाखाली नळाने पाणी पुरवठा (विशेष उपाय) व विहिरी बांधणे (खास उपाय) इत्यादी कामे हाती घेण्यात आली आहेत.

(३) जिल्हा वार्षिक आदिवासी उपयोजनेमध्ये एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत पाणलोट क्षेत्र विकास व जलयुक्त शिवार मधील शेततळे, माती नालाबंध, नाला खोलीकरणे, सिमेंट बंधारे, नाला खोलीकरण, मजगी, लु.बो.स्ट्र, जुनी भात दुरुस्ती, वळण बंधारे इ.प्रकारच्या ८१४ कामांना मंजूरी दिलेली आहे. जलयुक्त शिवार मधील कामे यामुळे पाणलोट व सिंचन क्षेत्रात वाढ होऊन आदिवासी शेतकऱ्यांना दुबार पिके घेण्यास मदत होणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रेशीम संचालनालयाच्यावतीने राबविण्यात येणाऱ्या
 योजना बंद करण्यात आल्याबाबत**

(२०) * १६७१८ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्री.जयवंतराव जाधव : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र शासनाकडून रेशीम संचालनालयाच्यावतीने राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजना सन २०१६ पासून बंद करण्यात आल्याचे पत्र केंद्रीय रेशीम बोर्डाने राज्याच्या रेशीम संचालनालयास माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान प्राप्त झाले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, केंद्र शासनाच्या या नितीमुळे रेशीम उत्पादकामध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, केंद्र शासनाने रेशीम विषयक १२ योजना बंद केल्यानंतर मनरेगातून अनुदान देण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबतची कार्यपध्दती थोडक्यात स्पष्ट करण्यात यावी,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही, सदर योजना सन २०१५-१६ पासून बंद करण्यात आल्याचे केंद्रीय रेशीम मंडळाने त्यांच्या दिनांक २३.३.२०१५ च्या पत्राने रेशीम संचालनालयास कळविले होते.

(२) नाही

(३) व (४) शासन निर्णय नियोजन विभाग, दिनांक ३ सप्टेंबर, २०१५ मधील कार्यपध्दतीनुसार मनरेगातून तुती लागवड योजना राज्यात राबविण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कळवा (जि.ठाणे) येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय भवनाच्या अपूर्ण बांधकामाबाबत

(२१) * १६८५४ **अॅड.निरंजन डावखरे :** सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळवा (जि.ठाणे) येथील अडीच एकर जागेत सामाजिक न्याय विभागामार्फत डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय भवनाचे बांधकामास शासनाने सन २०११ मध्ये मंजूरी देवून त्याचवेळी त्यासाठी रक्कम रुपये ८ लाखाची आर्थिक तरतूद उपलब्ध करून दिली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर सामाजिक न्याय भवनाच्या इमारतीचे काम सुरु झाल्यापासून २४ महिन्यात पूर्ण करावयाचे बंधन असताना गेल्या ५ वर्षांमध्ये केवळ फाऊंडेशनपर्यंतच बांधकाम करण्यात आल्याचे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर कामासाठी रुपये ८ लाख रकमेची आर्थिक तरतूद करूनही सामाजिक न्याय भवनाचे बांधकाम अपूर्ण राहण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दिनांक ५ डिसेंबर, २०१३ च्या जापनाव्ये सदर आदेशात नमूद अटीच्या अधीन कळवा (जि.ठाणे) येथील सामाजिक न्याय भवनाकरीता रु.८,००,३६,६६७/- (रुपये आठ कोटी छत्तीस हजार सहाशे सदुसष्ट फक्त) ची सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

(२) होय. हे खरे आहे.

(३) कळवा, जि.ठाणे येथील सामाजिक न्यायभवना करीता मंजूर करण्यात आलेल्या जागेची मोजणी, फेरमोजणी करणे, विविध विभागांच्या परवानग्या मिळविणे तसेच जागेवर असलेले अतिक्रमण हटविणे, यामुळे प्रत्यक्ष बांधकामास सुरुवात करण्यास विलंब झालेला आहे.

**व्यापारातील मंदीमुळे राज्यातील सहकारी सूत गिरण्या
आर्थिक अडचणीत सापडल्याबाबत**

(२२) * १६९१६ श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सहकारी सूतगिरण्या गेल्या तीन वर्षातील सततच्या व्यापारातील मंदीमुळे आर्थिक अडचणीत सापडल्या असल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आलेले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर सूतगिरण्या सक्षम व्हाव्यात यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

राज्यात सहकारी क्षेत्रात एकूण ६७ गिरण्या कार्यरत असून त्यापैकी १६ सूतगिरण्या बंद आहेत. त्यांची बंद पडण्याची कारणे खालीलप्रमाणे आहेत.

- (अ) मंजूर प्रकल्प अहवालाप्रमाणे स्वभागभांडवल व वित्तीय संस्थांकडून कर्जाची उभारणी न करणे-६ सूतगिरण्या.
- (ब) जुनाट यंत्र सामुग्रीमुळे वर्धन क्षमता कमी झालेल्या-७ सूतगिरण्या.
- (क) बँकेने कर्जाची वसुली न झाल्यामुळे ताब्यात घेतलेल्या-२ सूतगिरण्या.
- (ड) आग लागल्यामुळे-१ सूतगिरणी.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

सहकारी सूतगिरण्यांना अर्थसहाय्य करण्याच्या खालीलप्रमाणे योजना आहेत :-

(अ) सहकारी सूतगिरण्यांना (१:४५:५० या प्रमाणामध्ये) शासकीय भागभांडवल उपलब्ध करून देणे.

सभासद भागभांडवल-५%

शासकीय भागभांडवल-४५%

वित्तीय संस्थांकडून कर्ज-५०%

(आ) रा.स.वि.नि.योजनेतर्गत आधुनिकीकरण करीता कर्ज व भागभांडवल उपलब्ध करून देणे.

(इ) ज्या सहकारी सूत गिरण्या बँक/वित्तीय संस्थांकडून आधुनिकीकरण किंवा क्षमता वाढविण्यासाठी यंत्रसामुग्रीसाठी घेतलेल्या कर्जावर ७% व्याज अनुदान देण्यात येते. तसेच सदरची सूतगिरणी कापुस उत्पादक क्षेत्रातील असल्यास १०% भांडवली अनुदान देण्यात येते.

(ई) जुन्या व बंद असलेल्या सूतगिरण्यांना पुनर्वसन कर्ज मंजूर करण्यात येते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

तिल्लोळी (ता.दिंडोरी, जि.नाशिक) येथील ज्ञानज्योती

कन्या आश्रमशाळेतील व्यवस्थापनाबाबत

(२३) * १७००९ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोसायटी ऑफ असम्पशन या संस्थेने तिल्लोळी (ता.दिंडोरी, जि.नाशिक) येथील आदिवासी मुलींच्या कल्याणासाठी ज्ञानज्योती कन्या आश्रमशाळा सुरु केली मात्र दोन वर्षांपासून या आश्रमशाळेतील स्थानिक व्यवस्थापनाच्या कारभारामुळे मुली, शिक्षक, भयभीत झाले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आश्रमशाळेच्या व्यवस्थापिका व मुख्याध्यापिका यांची हक्कालपट्टी करावी, अन्यथा संघटनेच्यावतीने तीव्र आंदोलन करण्यात येईल, असा इशारा स्वाभिमानी संघटनेचे अध्यक्ष यांनी दिला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) स्थानिक व्यवस्थापनाबाबत तक्रारी आहेत हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रस्तुत आश्रमशाळेच्या व्यवस्थापनाबाबत प्राप्त तक्रारींच्या अनुषंगाने आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य नाशिक यांनी सदर संस्थेस दिनांक ५.२.२०१६ रोजी कारणे दाखवा नोटीस बजावली असून त्यानुसार पुढील कार्यवाही सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

दहेगाव शिवार (ता.मनमाड, जि.नाशिक) येथील सामाजिक न्याय विभागांतर्गत

असलेली ज्ञान प्रसारक संचलित प्राथमिक आश्रमशाळा बंद केल्याबाबत

(२४) * १७११३ श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मनमाड (जि.नाशिक) तालुक्यातील २ कि.मी. अंतरावर दहेगाव शिवारात सामाजिक न्याय विभागांतर्गत असलेल्या ज्ञान प्रसारक संचलित प्राथमिक शाळा असून या शाळेच्या जागेचा मालक व संस्थाचालक यांच्यात इमारतीच्या थकीत भाडे संदर्भात वाद झाल्याने मालकाने शाळाच बंद केली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आश्रमशाळेतील १६१ विद्यार्थ्यांना झाडाखाली बसून शिक्षण घ्यावे लागत असून हे विद्यार्थी पोषण आहारापासून वंचित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांना सोयीसुविधा मिळण्याबाबत तसेच आश्रम शाळेच्या थकीत भाड्याची पूर्तता करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) नाही.

(३) सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण नाशिक यांनी त्यांच्या स्तरावरून याबाबत मुख्याध्यापक यांना इमारत भाडे प्रस्ताव सादर करण्याबाबत सूचना दिल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगोली जिल्हा परिषदेने दलित वस्ती सुधार योजनेचा निधी खर्च न केल्याबाबत

(२५) * १७२६५ श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई

जगताप : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्हा परिषदेच्या दलित वस्ती सुधार योजनेचा निधी शासनाकडून मार्गदर्शन मिळाले नसल्याने खर्च न करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निधी खर्च करण्यासाठी जिल्हा परिषदेला त्वरीत मार्गदर्शन करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) हे खरे नाही.

(२) शासन निर्णय दिनांक ८/१२/२०१५ नुसार कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कापसाला भाव देण्याच्या मागणीबाबत

(२६) * १७४१४ श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.किरण पावसकर,

श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कापसाला प्रति क्विंटल रुपये ८०००/- रुपये भाव देण्याची लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री यांच्याकडे नागपूर येथील अजनी चौकात माहे जानेवारी, २०१६ च्या दुसऱ्या सप्ताहात केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) कापसाला हमी भाव जाहिर करणे ही बाब पूर्णतः केंद्र शासनाच्या अखत्यारितील असून, राज्य शासन नेहमीच कापसाला वाजवी भाव मिळावेत म्हणून केंद्र शासनाकडे आग्रही भूमिका घेत असते. सन २०१५-१६ या वर्षाकरिता राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे कापसाकरिता रु.६८९४ प्रति क्विंटल इतका भाव देण्याची शिफारस केली होती. तथापि, केंद्र शासनाने रु.४१०० प्रति क्विंटल इतकी किमान आधारभूत किंमत जाहिर केली असून केंद्र शासनाने जाहिर केलेल्या किमान आधारभूत दराने भारतीय कपास निगमचे उप अभिकर्ता म्हणून महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक, पणन महासंघ हे राज्यात कापूस खरेदी करीत आहेत.

**द्वारपोहच योजनेत काम करणाऱ्या वाहनचालकांना
 विम्याची रक्कम व इतर सुविधा मिळण्याबाबत**

(२७) * १७४६६ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :

सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) “द्वारपोहच योजनेत” सन १९९२-९३ पासून राज्य सहकारी पणन महासंघाकडून प्रतिवर्षी बीड जिल्हयातील बारा वाहनांना चालक पुरविण्यासाठी कॉन्ट्रॅक्ट लेबरनुसार परवानाधारक ठेकेदाराची नियुक्ती करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१५ पर्यंत कोणकोणत्या ठेकेदाराने द्वारपोहच योजनेत काम केले व उक्त वाहन चालकांसाठी विमा, पीपीएफ इत्यादी सुविधा पुरविण्याची जबाबदारी वाहतुक ठेकेदाराची आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ठेकेदाराने वाहन चालकांना उक्त सुविधा न दिल्यामुळे दिनांक २६ जुलै, २००४ व दिनांक १२ सप्टेंबर, २००८ रोजी वा त्या सुमारास वाहन अपघातात मृत्यूमुखी पडलेल्या वाहनचालकांना विम्याची रक्कम मिळाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, वाहतुक ठेकेदाराने वाहन चालकांना विमासह इतर सुविधा न देणाऱ्या दोषींविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) असल्यास, अपघाती मृत्यू पावलेल्या चालकांच्या वारसांना विमा व इतर रक्कम मिळण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) द्वार पोहच योजनेंतर्गत सन १९९८ मध्ये महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघाची बिगर आदिवासी क्षेत्रातील अवर्षण प्रवण तालुक्यात अभिकर्ता संस्था म्हणून अन्न व नागरी पुरवठा विभागाने नियुक्ती केली आहे.

पणन महासंघाकडून त्या प्रयोजनार्थ वेळोवेळी ठेकेदाराची नियुक्ती केली.

(२) पीपीएफ वगळता होय. काम केलेले ठेकेदार पुढीलप्रमाणे :-

- (१) ओंकार एजन्सी, सातारा
- (२) मे.दत्त दिंगबर सर्व्हिस, सातारा
- (३) भुषण सर्व्हिसेस, धुळे
- (४) मे.कुंभार ट्रन्सपोर्ट, जळगाव
- (५) मे.समीर रोडलाईन्स, नाशिक

(३) अंशतः खरे आहे.

जुलै, २००४ मध्ये वितरण वाहनाच्या अपघातात वाहनचालकाचा मृत्यू झालेला नाही. मात्र सप्टेंबर, २००८ मध्ये वितरण वाहन जिल्हाधिकारी, बीड यांनी अधिग्रहीत केलेले होते. त्या काळात वितरण वाहनावरील वाहनचालक त्याच्या मूळ गावी जात असताना नदीला आलेल्या पुरात वाहनासह वाहून गेल्याने मृत्यू पावलेला आहे.

(४) अपघातात मृत्यू पावलेल्या वाहनचालकाच्या नातेवाईकांनी नुकसान भरपाई मिळणेसाठी संबंधित ठेकेदार, जिल्हा पणन अधिकारी व जिल्हाधिकारी, बीड यांचेविरुद्ध फौजदारी न्यायालय, बीड येथे प्रकरण (३०/२००८) दाखल केले आहे.

(५) न्यायालयीन प्रकरणाच्या अंतिम निकालानंतर पुढील योग्य कार्यवाही करता येईल. तसेच सदरील योजनेत ठेकेदाराने वाहनचालकाचा विमा घेतला नसल्याचे दिसून आल्यानंतर पणन महासंघाने संबंधित ठेकेदाराच्या देय रक्कमा रोखून ठेवल्या आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे मानेवाडी (जि.बीड) येथील शेतकऱ्याला सावकाराने
विष पाजून जीवे मारण्याची घडलेली घटना**

(२८) * १८२६० श्रीमती विद्या चव्हाण : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे मानेवाडी (जि.बीड) येथे श्री.भरत माने या शेतकऱ्यांने कर्जाची संपूर्ण रक्कम न फेडल्याने श्री.अप्पा मुंडे या सावकाराने भरत माने यांना जबरदस्तीने विष पाजून जीवे मारण्याचा प्रकार माहे जानेवारी, २०१६ च्या तिसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकाराची शासनाने चौकशी करून तदनुसार सावकारावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) यासंदर्भात सावकाराविरुद्ध गुन्हा क्रमांक १४/२०१६ नोंदविण्यात आलेला असून आरोपिंना अटक करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शेतकऱ्यांना पीक विमा व खरीप हंगामातील अनुदानाची रक्कम मिळण्याबाबत

(२९) * १७९८३ श्री.विक्रम काळे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.ख्वाजा बेग : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०१७३ ला दिनांक ३० जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शेतकऱ्यांना सन २०१४ च्या पिकविम्याची मदत मिळाली नसताना व सन २०१५ मधील खरीप हंगामाचे अनुदान न देता शेतकऱ्यांच्या कर्जमाफी योजनेतर्गतच्या रक्कमा सावकारांना दिल्या असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,

(३) असल्यास, तदनुसार शेतकऱ्यांना सन २०१४ मधील विम्याची मदत आणि सन २०१५ मधील खरीपाच्या हंगामातील अनुदानाची मदत देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही, हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) खरीप २०१४ च्या हंगामातील पीक विमा नुकसान भरपाईची रक्कम रु.१५९५.६५ कोटी ३४.८७ लाख लाभार्थी शेतकऱ्यांना वितरीत करण्यात आली असून खरीप २०१५ च्या हंगामातील पीक विमा नुकसान भरपाई निश्चित करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बोरीवली (जि.मुंबई) येथील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाच्या हद्दीतील
 डोंगराखाली बोगदा बांधून ठाणे-बोरीवली रस्ता तयार करण्याबाबत**

(३०) * १८१२६ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोरीवली (जि.मुंबई) येथील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाच्या हद्दीतील डोंगराखाली बोगदा बांधून ठाणे-बोरीवली मार्ग रस्ता तयार करण्याचे प्रस्तावित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, हा प्रस्तावित रस्ता बांधण्याकरिता कोणकोणत्या विभागांची मान्यता मिळालेली आहे वा मिळविण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, या मान्यता मिळविण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) व (३) प्रकल्पाचा सुसाध्यता अहवाल व सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्यासाठी सल्लागारास निविदा स्वीकृती पत्र देण्यात आले आहे. प्राथमिक सुसाध्यता अहवाल तयार झाल्यानंतर, सदर प्रकल्पासाठीचे सर्व्हेक्षण संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानात करण्यासाठी वन व पर्यावरण मंत्रालय तसेच भारत सरकारच्या अखत्यारीतील नॅशनल वाईल्ड लाईफ बोर्डाच्या परवानगीसाठी प्रस्ताव पाठविण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात केळी पासून वाईन निर्माण करण्याबाबत

(३१) * १८१९१ श्रीमती स्मिता वाघ : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात केळी हे पीक उत्तर महाराष्ट्रासह अन्यत्र मोठ्या प्रमाणावर घेतले जात असून केळी पासून वाईन निर्माण करण्याच्या उद्योगाला शासन मान्यता देणार आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने विस्तृत व कालबद्ध योजना तयार केली आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर योजना काय आहे व उक्त योजनेची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (४) असल्यास, या योजनेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१), (२), (३) व (४) आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क, मुंबई यांच्या दिनांक ०९/०३/२०१६ च्या पत्रानुसार महाराष्ट्र बियर व वाईन निर्मिती नियम १९६६ मधील नियम २(२७) मधील तरतुदी विचारात घेता, वाईन निर्मितीबाबत शासन धोरण खुले आहे. कोणत्याही फळांपासून वाईन निर्मिती करता येऊ शकते, असे स्पष्ट होते.

कालबद्ध योजना तयार करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. शासन धोरण खुले आहे. योग्य अर्जदारास कागदपत्रांच्या पूर्ततेअंती वाईन निर्मिती अनुज्ञप्ती राज्य उत्पादन शुल्काकडून मंजूर होते.

तथापि, अशा उद्योगांना प्रोत्साहन देणेसंदर्भात द्राक्ष प्रक्रिया उद्योग-धोरण २००१ सध्या अस्तित्वात असून अन्य फळांपासून तयार होणाऱ्या वाईन उत्पादन घटकांना प्रोत्साहन लागू नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विद्यार्थ्यांचे जात पडताळणीचे दाखले प्रलंबित असल्याबाबत

(३२) * १८६५५ आर्कि.अनंत गाडगीळ : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११९३८ ला दिनांक १५ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जात पडताळणीचे दाखले ४-५ वर्षे झाली तरी विद्यार्थ्यांना मिळत नसल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे मोठ्या प्रमाणात शैक्षणिक नुकसान होत असल्यामुळे मा.लोकप्रतिनिधी तसेच नागरिकांनी संबंधिताकडे जात पडताळणीचे दाखले देण्याबाबत वारंवार मागणी करण्यात येऊनही याबाबत कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्नास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जात पडताळणीचे दाखले देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही.

(२) जाती दाव्यांच्या काही प्रस्तावांमध्ये कागदपत्रांची कमतरता, अपुरे पुरावे यामुळे संबंधित व्यक्तीकडून पत्रव्यवहार करून आवश्यक ते पुरावे मागवावे लागतात. शंकास्पद प्रकरणामध्ये पोलीस दक्षता पथकाकडून चौकशी केली जाते. त्यामुळे प्रकरणे निकाली काढण्यास उशीर होतो.

मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देश तसेच सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २३ नुसार जात पडताळणी नियम २०१२ विहित करण्यात आले असून या नियमांनुसार जात प्रमाणपत्र देणे व त्यांच्या जात पडताळणीचे कामकाज चालते. सदर नियमांमध्ये जात वैधतेबाबत पडताळणी समितीने ३ महिन्यात व अपवादात्मक परिस्थितीत २ महिन्यात निर्णय देणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. प्रलंबित प्रकरणांची संख्या व अपुरा कर्मचारी वर्ग यांचा समन्वय साधून तसेच अतिरिक्त कार्यभार देऊन व वेळोवेळी विशेष मोहिमा आयोजित करून प्रलंबित प्रकरणांचा निपटारा करण्याची कार्यवाही युध्दपातळीवर करण्यात येत आहे.

सद्यःस्थितीमध्ये राज्यात १५ विभागीय जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समित्या कार्यरत आहेत. या जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांचा कामाचा व्याप विचारात घेऊन समित्यांचे कामकाज प्रभावीपणे व्हावे, याकरिता दि. २/३/२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये प्रत्येक जिल्ह्यासाठी स्वतंत्र समिती कार्यान्वित करण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**माण व खटाव (जि.सातारा) तालुक्यांना जोडणाऱ्या
मलवडी-निढळ रस्त्यांच्या दुरुवस्थेबाबत**

(३३) * १८८४१ श्री.आनंदराव पाटील, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माण व खटाव (जि.सातारा) तालुक्यांना जोडणाऱ्या मलवडी-निढळ रस्त्यांची दुरुवस्था झाली असून दोन पुलांना भेगा पडल्यामुळे येथील वाहतूक ठप्प होण्याची भिती निर्माण होत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्यासह येथील दोन्ही पुलांची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

प्रश्नाधीन मलवडी-निढळ रस्ता हा रस्ता जिंती-फलटण-तोंडले-कुरोली औंध या प्रजिमा-१० चा भाग असून सदर लांबीमध्ये दोन पूल नसून एक पाईप मोरी आहे. सदर भागात ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये झालेल्या जोरदार पावसामुळे पाईप मोरीची भिंत काही प्रमाणात क्षतीग्रस्त झाली होती.

(२) प्रश्नाधीन मलवडी ते निढळ दरम्यानची क्षतीग्रस्त पाईप मोरी व सदर मार्गावरील सत्रेवाडी घाटातील क्षतीग्रस्त खडी रस्त्याची तात्पुरती दुरुस्ती करून वाहतूक सुरक्षित करण्यात आलेली आहे. सदर रस्त्याच्या मलवडी ते माण तालुका हद्द या ५.५ कि.मी. लांबीपैकी ४.५ कि.मी. लांबीमध्ये मजबुतीकरण व डांबरीकरण, पाईप मोऱ्यांची दुरुस्ती करण्याची कामे मंजूर असून प्रगतिपथावर आहेत, तसेच माण तालुका हद्द ते निढळ या ५ कि.मी. लांबीमध्ये रस्ता दुरुस्तीचे काम मंजूर असून निधी उपलब्धतेनुसार पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुदखेड (जि.नांदेड) येथील रेल्वे पुलाचे काम सुरु करण्याबाबत

(३४) * १८८५९ श्री.अमरनाथ राजूरकर, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुदखेड (जि.नांदेड) येथील रेल्वे पुलाचे काम सुरु झाले नाही, त्यामुळे शहरवासीयांना रेल्वे फाटक पडल्यानंतर थांबावे लागत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शहरातील अंतर्गत रस्ते खड्डेमय झाले आहेत, नाल्या कचऱ्यांने तुडूंब भरल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर पुलाचे काम सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, शहरातील रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत तसेच कचरा भरलेल्या नाल्या साफ करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(२) मुदखेड शहरांतर्गत रस्ते व नाले देखभालीसाठी नगरपरिषद, मुदखेड यांचे कार्यक्षेत्रात येतात. शहरातील नाल्या व रस्त्यांची साफसफाई नियमित करण्यात येते असे नगरपालिका मुदखेड यांनी कळविले आहे.

(३) शासनाने रेल्वे भुयारी मार्ग व जोड रस्त्यांच्या कामास रु. ५०० लक्ष रकमेस दिनांक २०/३/२०१० रोजीच्या शासन निर्णयानुसार प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली आहे. रेल्वे विभागास भुयारी मार्गाचे कामासाठी आवश्यक रु. ३७१.५३ लक्ष निधीपैकी रु. २५१.०० लक्ष इतका निधी वर्ग करण्यात आला आहे. रेल्वे विभागाने भुयारी मार्गाचे काम पूर्ण केले आहे. भुयारी मार्गाच्या जोड रस्त्याचे कामासाठी निविदा निश्चिती करण्यात आली आहे. तथापि जोड रस्त्यासाठी आवश्यक जमीन नगरपालिका मुदखेड यांनी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या ताब्यात दिली नसल्याने कंत्राटदारांना काम सुरु करण्याचे आदेश देणे शक्य झालेले नाही. नगरपालिकेकडून जागा ताब्यात मिळाल्यावर काम हाती घेवून पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(४) नगरपालिका मुदखेड यांच्यामार्फत रस्त्याची दुरुस्ती व नाले साफ करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे. तसेच काही आवश्यक कामे मंजूरी निधी निकष व प्राधान्य क्रमानुसार हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील १४००० मजूर सहकारी संस्थेतील मजुरांची होणारी उपासमार

(३५) * १८८७६ श्री.आनंद ठाकूर, श्री.हेमंत टकले, श्री.खवाजा बेग, अॅड.राहुल नार्वेकर : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सार्वजनिक बांधकाम विभागात शासन निर्णय दिनांक १६ नोव्हेंबर, २००६ नुसार मजूर सहकारी संस्थांना शासनाच्या सर्वच विभागामधील (उदा. जलसंधारण, ग्रामविकास, नगरविकास) रुपये १५ लाखापर्यंतची कामे विना निविदा मिळत होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक २६/११/२०१४ अन्वये शासन निर्णय काढून रुपये ३ लाखाच्या वरील कामाचे ई-निविदा पध्दत सुरु केल्यामुळे मागील वर्षभरात मजूर सहकारी संस्थांना कामे मिळणे बंद झाल्यामुळे मजुरांच्या कुटुंबियांवर उपासमारीची वेळ आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार मागील ६०-७० वर्षापासून कार्यरत असलेल्या मजूर सहकारी संस्थांना पूर्ववत रुपये १५ लाखापर्यंत कामे विना निविदा मिळणेबाबत शासन कोणती कार्यवाही वा उपाययोजना करणार आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत,

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) हे खरे नाही.

(३) रुपये ३.०० लक्षपेक्षा जास्त किमतीची कामे ई-निविदेद्वारे करण्यात येतात.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आदिवासी विभागांतर्गत कनिष्ठ महाविद्यालयीन
शिक्षकांना अतिरिक्त ग्रेड पे देण्याबाबत**

(३६) * १८९३१ श्री.श्रीकांत देशपांडे : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यामध्ये आदिवासी विभागांतर्गत कनिष्ठ महाविद्यालये सन १९९९ सुरू करण्यात आली आहेत, सदर कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिक्षक या पदाची आदिवासी विभागाच्या दिनांक ३ मे, २००० च्या शासन निर्णयान्वये पदनिर्मिती करण्यात आली असून नियमित पदस्थापना २००१ पासून देण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक आदिवासी दुर्गम, डोंगराळ भागात विद्यार्थ्यांसाठी विद्यादानाचे कार्य गेल्या १५ वर्षांपासून करित असून त्यांना अतिरिक्त ग्रेड पे देण्यात आले नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासन निर्णयानुसार १२ वर्षानंतर निवडश्रेणी लागू करून अतिरिक्त ग्रेड पे देण्याचे धोरण असताना सुध्दा त्यांच्यावर अन्याय होत आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, नियमानुसार रास्त असलेल्या मागण्या पूर्ण करण्याकरिता आदिवासी विभाग सकारार्थी निर्णय घेणार आहे काय, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आदिवासी बहुल क्षेत्रात आदिवासींसाठी आरक्षित करणारा कायदा रद्द करण्याबाबत

(३७) * १९०४७ श्रीमती शोभाताई फडणवीस : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आदिवासी बहुल क्षेत्रात वर्ग ३ व ४ ची पदे १०० टक्के आदिवासींसाठी आरक्षित करणारा दिनांक ५ मार्च, २०१५ रोजी पासून लागू करण्यात आलेला कायदा तत्काळ रद्द करण्यात यावा अशी मागणी बिगर आदिवासी हक्क बचाव समितीने निवेदनाद्वारे शासनाकडे केल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनुसूचित क्षेत्रात राहणाऱ्या बिगर आदिवासी समाजाची लोकसंख्या ही अनेक ठिकाणी आदिवासी समाजापेक्षा अधिक असून आदिवासी भागातील बिगर आदिवासी समाजातील अनेक कुटुंबे भूमिहीन तसेच अत्यल्प उत्पन्न गटातील किंबहुना दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निवेदनानुसार हा कायदा रद्द करण्याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) यानुषंगाने माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निवेदन शासनास प्राप्त झाल्याचे दिसून येत नाही, तथापि, बिगर आदिवासी हक्क बचाव समिती, शहापूर यांच्याकडून दिनांक २४/०६/२०१५ रोजी याबाबतचे निवेदन प्राप्त झालेले आहे.

(२) व (३) अंशतः खरे आहे. तथापि, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन शुध्दीपत्रक दिनांक २६/०६/२०१५ मधील १३(२) नुसार जिल्ह्यातील एकूण रिक्त पद संख्या विचारात घेऊन त्यापैकी प्रत्येक वर्षी रिक्त होणाऱ्या पदांपैकी जास्तीत जास्त २०% पदे अनुसूचित क्षेत्रातील स्थानिक आदिवासीमधून भरावयाची आहेत व उर्वरित ८०% पदांना शासन निर्णय दिनांक ०५/०३/२०१५ मधील परिच्छेद ९ नुसार आरक्षण अधिनियम २००१ मधील कलम ४ (२) नुसार नियमित आरक्षण लावून उर्वरित पदे अनुसूचित क्षेत्राबाहेर भरावयाची आहे. ही प्रक्रिया अनुसूचित क्षेत्रातील सर्व पदे स्थानिक अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांमधून भरण्यापर्यंत सुरु राहिल. तदनंतर अनुसूचित क्षेत्राबाहेर असलेल्या मंजूर पदांना नियमित आरक्षण लागू राहिल. सबब, सदर प्रक्रिया टप्प्याटप्प्याने होणारी असल्याने व यासाठी काही वर्षांचा कालावधी लागणार आहे तसेच अनुसूचित जमातीच्या सर्वांगीण विकासाकरीता मा. राज्यपाल महोदयांनी भारतीय राज्य घटनेच्या ५ व्या सुचितील परिच्छेद ५ (१) नुसार प्रदान केलेल्या आहेत. सबब, सदर अधिसूचना व यानुषंगाने सामान्य प्रशासन विभागाने निर्गमित केलेला दि.०५/०३/२०१५ व दि.२६/६/२०१५ चे शासन निर्णय रद्द करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे महामंडळाचा कर्ज पुरवठा बंद केल्याबाबत

(३८) * १५७४४ श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.अनिल भोसले, श्री.रामराव वडकुते, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.खवाजा बेग, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने गेल्या वर्षभरापासून लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे महामंडळाचा कर्ज पुरवठा बंद केल्यामुळे अनुदान योजनेतर्गत मंजूर झालेले २६७९ व बीजभांडवल योजनेतर्गत ११५३ लाभार्थींचे प्रस्ताव महामंडळ व बँकांकडून मान्यता मिळूनही शासनाच्या निर्णयामुळे सदर लाभार्थी कर्ज व बीजभांडवलापासून वंचित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, लाभार्थींचे अनुदान योजनेतील रुपये ३ कोटी ८२ लाख ४० हजार, तर बीजभांडवल योजनेतील रुपये १२ कोटी ५१ लाख ४२ हजार इतके आहे, आर्थिक वर्ष सुरु होऊन ९ ते १० महिने होऊनही शासनाच्या निर्णयामुळे प्रलंबित असून, त्याचे वितरण लाभार्थींना करण्यात न आल्याने, लाभार्थींचा काहीही दोष नसताना, त्यांना कर्ज पुरवठा करण्यात आला नाही,

(३) अनुदान व बीजभांडवल योजनेतर्गत राज्यातील २५ ते ३० जिल्ह्यातील लाभार्थी कर्ज व बिज भांडवल योजनेतर्गत पात्र असूनही त्यांना मंजूर रक्कम देण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) व (३) दिनांक ०१.०३.२०१६ रोजी साहित्यरत्न लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे विकास महामंडळाच्या अनुदान योजना व बिज भांडवल कर्ज योजना या योजनांतर्गत कर्ज वितरण करण्याबाबतची स्थगिती उठविण्यात आली असून, त्यानुसार राज्यातील पात्र लाभार्थींना मंजूर कर्ज वाटप करण्याबाबतची कार्यवाही महामंडळामार्फत करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँकने सुधारीत आराखडा सादर करण्याबाबत

(३९) * १७१८८ श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कृषी क्षेत्रात कर्ज वाटप आणि वसूलीबरोबरच भांडवल निर्मिती ही महत्वाची असल्यामुळे नाबार्डने राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँकने सादर केलेला पत आराखडा त्यादृष्टीने पूर्तता करणारा नसल्यामुळे समाजातील शेवटच्या घटकापर्यंत पोहोचविणारा आणि गुंतवणूक कर्जासाठी तरतूद असलेला सुधारीत आराखडा सादर करावा असे आदेश मा.मुख्यमंत्री यांनी दिनांक २८ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास मुंबईतील सह्याद्री अतिथीगृहात आयोजित करण्यात आलेल्या क्रेडिट सेमिनार सन २०१६-१७ या कार्यक्रमाच्यावेळी नाबार्डला दिलेले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नाबार्डने सादर केलेल्या पत आराखड्याचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे व त्यात कोणत्या त्रुटी असल्याचे आढळून आलेले आहे,
- (३) असल्यास, याबाबत राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँकने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

नाबार्ड मार्फत दि.२८ जानेवारी २०१६ रोजी मुंबई येथे आयोजित केलेल्या स्टेट क्रेडिट सेमिनारमध्ये मा.मुख्यमंत्री यांच्या शुभहस्ते स्टेट क्रेडिट प्लॅन चे अनावरण करण्यात आले आहे. सदर सेमिनारमध्ये शेतीसाठी भांडवल निर्मिती आवश्यक असल्याने बँकांनी भांडवल निर्मितीसाठी प्रयत्न करावेत असे मा.मुख्यमंत्री यांनी मत व्यक्त केले होते.

नाबार्डने याबाबत सहमती दर्शवली असून कृषी भांडवल निर्मितीसाठी राज्य शासन व बँकर्स यांनी सर्वोच्च प्राधान्य देण्याबाबत सदर सेमिनारमध्ये भर देण्यात आला आहे.

(२) व (३) नाबार्ड प्रत्येक जिल्ह्यातून प्राप्त सूचना व इतर माहितीच्या अनुषंगाने व प्रत्येक जिल्ह्याकरिता पतपुरवठ्यासाठी संभाव्य लिंक क्रेडिट योजना यांचे एकत्रिकरण करून State Focus Paper तयार करते. त्या आधारे सदर State Credit Plan तयार करण्यात आले असून त्यामध्ये कोणतीही त्रुटी नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मालदन (ता.कराड, जि.सातारा) गावातील कराड-ढेबेवाडी
मार्गावरील अपघाताच्या प्रमाणात झालेली वाढ**

(४०) * १६४१० श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.संदिप बाजोरिया : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मालदन (ता.कराड, जि.सातारा) गावातील कराड-ढेबेवाडी मार्गावरील बस थांबा परिसरात चौफेर झाडेझुडपे वाढल्याने मालदन बस थांबा ठिकाणाजवळ सतत अपघात होत असल्याने सदर झाडे तोडण्यासाठी ग्रामस्थांनी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वारंवार लेखी निवेदने दिली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई-पुणे एक्सप्रेस वे वरील वाहनांच्या खोट्या नोंदी दाखवून
टोल कंत्राटदार शासनाची फसवणूक करित असल्याबाबत**

(४१) * १७४२८ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.अनिल भोसले, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-पुणे एक्सप्रेस वे वरून धावणाऱ्या वाहनांपैकी केवळ ५० टक्के वाहनांच्या नोंदी दाखवून टोल कंत्राटदार शासनाची फसवणूक करित असल्याची बाब जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने माहे जुलै, २०१५ मध्ये या महामार्गावरून धावलेल्या वाहनांची खालापूर, तळेगाव, कुसगाव, शेडुंग या टोलनाक्यावर व्हिडीओ कॅमे-याच्या सहाय्याने गणना केली होती, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, एम.एस.आर.डी.सी. ने केलेली वाहनांची गणना आणि कंत्राटदाराने दाखविलेल्या वाहनांची गणना यात ५० टक्क्यांची तफावत असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करण्याची मागणी मा.लोकप्रतिनिधींनी माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान मा.मंत्री सार्वजनिक बांधकाम यांच्याकडे केली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी करून शासनाची फसवणूक करणा-या कंत्राटदारांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

राज्यातील अनुदानित आश्रमशाळांना देण्यात येणाऱ्या
अनुदानात वाढ करण्याबाबत

(४२) * १४५९३ डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२६७३ ला दिनांक ८ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अनुदानित आश्रमशाळांना देण्यात येणाऱ्या भोजन अनुदानात वाढ करण्यासह अन्य अडचणी सोडविण्याबाबत मा.मुख्यमंत्री महोदयांकडे दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१५ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार परिरक्षण अनुदानात वाढ करण्यासाठी मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली अभ्यासगट स्थापन करून निर्णय घेण्याचे प्रस्तावित होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अनुदानित आश्रमशाळांचे परिरक्षण अनुदानात वाढ करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, वाढत्या महागाई निर्देशांकाचे पार्श्वभूमीवर प्रत्यक्ष खर्चावर आधारित परिरक्षण भोजन अनुदान देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) शासन निर्णय दिनांक १ मार्च, २०१६ अन्वये परिरक्षण अनुदानात वाढ करण्यासाठी मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली अभ्यासगट स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अहमदनगर जिल्हयातील वसतिगृहातील वीजपंप जळल्याबाबत

(४३) * १९०७९ श्रीमती दिप्ती चवधरी, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अहमदनगर जिल्हयातील वसतिगृहातील वीजपंप जळाल्याने विद्यार्थीनींना जबाबदार धरून वीजपंप दुरुस्तीसाठी पैशाची मागणी करून संस्थाचालकाने तब्बल ९८ विद्यार्थीनींना एक दिवस उपाशी ठेवल्याचा प्रकार माहे फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्यादरम्यान निदर्शनास आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, समाजकल्याण अधिकारी यांनी सदर संस्थेची मान्यता रद्द करून मुलींना इतर वसतिगृहात हलविण्यासंबंधी कार्यवाही करण्याचे आश्वासन दिले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

सदर वसतिगृहामधील वीजपंप जळाल्याने दि. १.०२.२०१६ रोजी वसतिगृहातील २१ मुलींना जेवण दिले नाही ही बाब दिनांक २.०२.२०१६ रोजी निदर्शनास आली आहे.

(२) नाही.

(३) सदर प्रकरणी वसतिगृहातील मुलींनी दिलेल्या तक्रारीच्या आधारे दिनांक २.२.२०१६ रोजी तोफखाना पोलीस स्टेशनमध्ये संस्थेचे कार्यकारी विश्वस्त यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे.

तसेच जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, अहमदनगर कार्यालयाने दिनांक २.२.२०१६ रोजी प्रत्यक्ष वसतिगृहात जाऊन चौकशी केली आहे. त्याअनुषंगाने संस्थेस कारणे दाखवा नोटीस बजावली आहे. संस्थेने खुलासा

सादर केला आहे. दरम्यान जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, अहमदनगर या कार्यालयाने सदर वसतिगृहास दि. ८.०२.२०१६ रोजी भेट देऊन सखोल तपासणी केली असता सदर तपासणीत आढळून आलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने संस्थेस पुन्हा कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे. सदर नोटीसचा खुलासा प्राप्त झाल्यानंतर पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविण्यात येणा-या अनुदानित आश्रम शाळांतील शिक्षकांना नियमित वेतन देण्याबाबत

(४४) * १५०२० डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आदिवासी विकास विभागांतर्गत व स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविण्यात येणा-या अनुदानित आश्रम शाळांतील १४३३ शिक्षकांना शासन निर्णय दिनांक २५ सप्टेंबर, २००६ नुसार नियमित करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या शासन निर्णयात कर्मचा-यांची मागील थकबाकी न देता दिनांक १ डिसेंबर, २००५ पासून पुढे वेतन द्यावे असा अन्यायकारक आदेश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर अन्यायकारक आदेश रद्द करून या शिक्षकांना मागील थकबाकी देण्यासोबतच शासन निर्णयानुसार वेतन देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) व (२) आदिवासी विकास विभागाच्या अधिपत्याखालील स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या अनुदानित आश्रमशाळांमधील १४३३ शिक्षकांच्या मान्यतेपैकी ५९९ शिक्षकांच्या मान्यता खास बाब म्हणून नेमणूकीच्या दिनांकापासून नियमित करण्यास तसेच त्यांना मागील थकबाकी न देता दिनांक १.१२.२००५ पासून पुढे वेतन अदा करण्यास दिनांक ६.१२.२००५ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात दिलेली आहे.

तदनंतर उर्वरित शिक्षकांच्या मान्यतेसंदर्भात दिनांक २५ सप्टेंबर, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये ३५७ प्रशिक्षित व २६६ अप्रशिक्षित शिक्षकांच्या सेवा नियुक्ती दिनांकापासून नियमित करून दिनांक १.१०.२००६ पासून पुढे वेतन अदा करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

उक्त कर्मचाऱ्यांच्या नियुक्त्या या विहित कार्यपध्दतीचा अवलंब न करता संस्था चालकांनी केलेल्या होत्या. सबब, सदर कर्मचाऱ्यांच्या सेवा समाप्त न करता मागील कालावधीचे प्रलंबित वेतन न देता त्यांची सेवा नियमित करण्याचा शासनाने धोरणात्मक निर्णय घेतला आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकरिता स्वतंत्र वसतिगृह निर्माण करण्याबाबत

(४५) * १६४४८ श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.अमरसिंह पंडित :

सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गांच्या धर्तीवर इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकरिता जिल्हा व तालुकास्तरावर स्वतंत्र वसतिगृहे निर्माण करण्यासाठी लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे मागणी केलेली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

- (२) विमुक्त जाती भटक्या जमाती व इतर मागासप्रवर्गातील मुलामुलींसाठी विभागीयस्तरावर तसेच जिल्हास्तरावर वसतिगृह निर्माण करण्याचा प्रस्ताव प्राप्त झाला असून त्यावर कार्यवाही करण्यात येत आहे.
 - (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
-

**मुंबईतील दादर (प) महाजनवाडी येथील बुडीत भंडारी
को.ऑ.बँकेच्या ठेवीदारांचे पैसे देण्याबाबत**

(४६) * १८२३३ श्री.नागो गाणार : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील दादर (प) महाजनवाडी येथील बुडीत भंडारी को.ऑ.बँकेची मालमत्ता ६ महिन्यात विकून ठेवीदारांचे पैसे परत देण्यात यावेत असे आदेश मा.उच्च न्यायालयाने रिटपिटीशन २६३७/२०१३ दिनांक १३/२/२०१४ रोजीच्या आदेशान्वये दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सहकार आयुक्त तसेच बँकेचे अवसायक यांनी मालमत्ता विकण्याबाबत कार्यवाही न करता मा.उच्च न्यायालयाचा अवमान केला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी मा.मंत्री सहकार, तसेच आयुक्त, सहकार यांना दिनांक १२/३/२०१५ रोजी ठेवीदारांचे पैसे देण्याबाबतचे निवेदन लोकप्रतिनिधी तसेच बँक ठेवीदारांच्या कृती समितीने देऊन मा. सहकार मंत्री तसेच आयुक्त, सहकार यांच्याकडे मागणी करूनही या प्रकरणी दुर्लक्ष केल्याने ठेवीदारांवर उपासमारीची पाळी आली, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाने ठेवीदारांचे पैसे देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे

मा.उच्च न्यायालयाच्या सदर आदेशान्वये निरीक्षण नोंदविले असून सदर आदेशानंतर मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दावा क्रमांक १५५८३/२०१५ मध्ये दि.७/९/२०१५ च्या आदेशान्वये बँकेची स्थावर मालमत्ता विकून आलेली रक्कम डी. आय. सी. जी. सी. ला देण्याचा आदेश दिलेला आहे.

(२) नाही,

मालमत्तेचे पुनर्मुल्यांकन करून मालमत्तेची लिलावाव्दारे विक्री करण्याची कार्यवाही अवसायकामार्फत करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) लागू नाही.

(५) बँकेतर्फे मालमत्ता विक्रीची प्रक्रीया चालू आहे.

राज्यातील शेतकऱ्यांना सावकाराच्या कर्जापासून मुक्त करण्याबाबत

(४७) * १७४४६ श्री.खवाजा बेग, श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावकारी पाशात अडकलेल्या शेतकऱ्यांना मुक्त करण्याकरिता मा.मुख्यमंत्री यांनी सावकारी कर्जमाफीची घोषणा करून तसे आदेशही काढणे, वर्धा जिल्ह्यातील ३,०५४ शेतकऱ्यांना कर्जमाफी देण्यात येऊन ६,८२९ प्रकरणे अपात्र ठरविण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या आदेशातील अटी शेतकऱ्यांच्या हिताच्या नसून सावकाराच्या हिताच्या असल्याचे दिसून येणे शासनाने नियमातील अटी शिथिल करून त्याचा लाभ अपात्र शेतकऱ्यांना देण्यासाठी कोणती उपाययोजना केली आहे,

(३) असल्यास, राज्यातील शेतकरी सावकारी कर्जमुक्त करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे,

वर्धा जिल्ह्यात दि. ०५.०३.२०१६ पर्यंत ४,८९९ शेतकऱ्यांना कर्जमाफी देण्यात येवून १५,८८४ प्रकरणे संबंधित शासन निर्णयातील अटीची पूर्तता करित नसल्याने अपात्र ठरविली आहेत.

(२), (३) व (४) विदर्भ व मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांनी परवानाधारक सावकारांकडून घेतलेल्या कर्जास माफी देण्याबाबत दि. १२ मार्च, २०१५ च्या मंत्रीमंडळ बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार दि. १० एप्रिल, २०१५ रोजी त्या बाबतचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे. दि. १०.०४.२०१५ च्या शासन निर्णयात सुधारणेबाबत दि.२७.०४.२०१५, दि. ०४.०८.२०१५ व दि. ३०.१०.२०१५ रोजी शुध्दीपत्रक निर्गमित करण्यात आलेले आहेत. दि. ०५.०३.२०१६ पर्यंत ३८,३५० शेतकऱ्यांना सावकारी कर्जमाफी योजनेचा लाभ झाला आहे.

यवतमाळ जिल्ह्यातील आश्रमशाळेतील शिक्षकाचे प्रलंबित वेतन देण्याबाबत

(४८) * १६६६८ श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) यवतमाळ जिल्ह्यातील आदिवासी विकास विभागाच्या प्रकल्प कार्यालय मार्फत चालत असलेल्या आश्रम शाळेतील कार्यरत शिक्षकाचे पगार मागील ३ महिन्यांपासून प्रलंबित असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर शिक्षकांनी शाळा बंद आंदोलनासह इयत्ता १० वीच्या परीक्षेवर बहिष्कार टाकण्याचा निर्णय घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या बाबतीत शासनाचे धोरण काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्पांतर्गत देण्यात येणाऱ्या गारमॅट मेकिंगचे प्रशिक्षण व शिलाई मशीन वाटप योजनेत झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत

(४९) * १६५४४ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे फणसवाड (ता.पनवेल, जि.रायगड) येथील वाघाची वाडी, ताडपट्टी, बेलवाडी, बापदेववाडी व देहरंग या आदिवासी पाड्यातील आदिवासी महिलांना एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्पांतर्गत गारमॅट मेकिंग प्रशिक्षण व शिलाई मशीन साहित्य वाटप करण्यात आले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, श्री.गणपत वारगडा यांनी त्यांची बहिण श्रीमती धावली चौधरी व मावसबहीण सुमित्रा बांगरी या दोघांची नावे लाभार्थींच्या नावांमध्ये समाविष्ट असूनही त्यांना कोणतेही प्रशिक्षण व शिलाई मशीन देण्यात आल्या नसल्याबाबत माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान तक्रार केली असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, "मल्हार प्रतिष्ठान" या संस्थेमार्फत उक्त कामे राबविण्याचा कंत्राट असल्याने या संस्थेच्या गैरव्यवहाराची चौकशी करून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) होय. दिनांक २३ डिसेंबर, २०१५ च्या "दैनिक सकाळ"मध्ये अशी बातमी प्रसिद्ध झालेली आहे.

(३) प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, पेण, जिल्हा रायगड यांच्या स्तरावर चौकशी करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-बंगलोर इंडस्ट्रियल कॉरिडॉर सुरु करण्याबाबत

(५०) * १६९६५ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-बंगलोर इंडस्ट्रियल कॉरिडॉर सुरु करण्याबाबत शासन स्तरावर प्रस्ताव तयार करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त इंडस्ट्रियल कॉरिडॉरसाठी शासन स्तरावर कोणती कार्यवाही सुरु आहे व याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

मुंबई-बंगलोर इंडस्ट्रियल कॉरिडॉर सुरु करण्याबाबत केंद्र शासन स्तरावर प्रस्ताव विचाराधीन असून त्याबाबत विविध वैकल्पांचा अभ्यास सुरु आहे व सद्यःस्थितीत हा प्रस्ताव प्राथमिक स्तरावर आहे.

DMICDC या केंद्र सरकारच्या महामंडळाने M/s.Egis India Consulting Engineers Pvt.Ltd. या सल्लागार कंपनीला जागेच्या निवडीसंदर्भात प्रस्ताव देण्यासाठी नियुक्त केले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुरबाड (जि.ठाणे) तालुक्यातील माळमठ तिर्थक्षेत्राच्या विकासाबाबत

(५१) * १६८७० अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम

(सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुरबाड तालुक्यातील (जि.ठाणे) तिर्थक्षेत्र म्हणून ओळखले जाणारे माळमठ क्षेत्राच्या विकासासाठी शासनाने ५२ लाख रुपये इतका निधी उपलब्ध करून दिला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या क्षेत्राचा विकास करताना त्याठिकाणी सार्वजनिक बांधकाम विभागाने धार्मिक विधी कार्यक्रम करण्यासाठी केवळ घाटाचेच बांधकाम केले असून उर्वरित कुंड व समाधीचे बांधकाम, भक्तगणांसाठी आवश्यक असणारे मंडपाचे बांधकाम इ. करण्यात आलेले नाही, अशा स्वरूपाच्या तक्रारी संबंधित देवस्थान समितीने व भक्तगणांनी शासनाकडे केले असल्याचे दिनांक ३ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दोडामार्ग ते तिलारी (जि.सिंधुदूर्ग) या महामार्गावरील
येळपे येथील पूलाच्या दुरुवस्थेबाबत**

(५२) * १८४७१ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंधुदूर्ग जिल्ह्यातील दोडामार्ग ते तिलारी या महामार्गावरील येळपे येथील पूल वाहतुकीस धोकादायक बनला असून या पुलावरील संरक्षक कठडे तुटल्यामुळे कोणत्याही क्षणी अपघात होण्याची शक्यता निर्माण झाली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वरील मार्ग बेळगाव, कोल्हापूर, कर्नाटक तसेच व्यापारी लोकांसाठी येण्यासाठी व जाण्यासाठी जवळचा असल्याने वाहनांची वर्दळ लक्षात घेता शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही.

(२) सदर रस्ता व पुल वाहतूकीस सुस्थितीत असून वाहतुक सुरळीत सुरू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**धुळे शहरातील शासकीय आदिवासी मुलींच्या
 वसतिगृहात सोयीसुविधा पुरविण्याबाबत**

(५३) * १७१२५ श्री.अमरिशभाई पटेल, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धुळे शहरातील शासकीय आदिवासी मुलींच्या वसतिगृहात अनेक सुविधांचा अभाव असल्याने मुलींना अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासकीय वसतिगृहात सुविधा पुरविण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

(२) धुळे शहरात आदिवासी मुलींसाठी ८० क्षमतेचे एक व २५० क्षमतेचे एक अशी दोन वसतिगृहे शासकीय इमारतीत कार्यरत आहेत. सदर दोन्ही वसतिगृहांत मिळून एकूण २९१ विद्यार्थीनी प्रवेशित आहेत.

सदर विद्यार्थीनींना माहे फेब्रुवारी, २०१६ पर्यंतचा निर्वाह भत्ता, क्रीडा साहित्य, टि.व्ही., प्रिंटरसह संगणक, शैक्षणिक साहित्य, वॉटर फिल्टर, सोलर वॉटर हिटर इत्यादी आवश्यक बाबींचे वाटप करण्यात आले आहे. तसेच वसतिगृहासाठी पुरेसा पाणीपुरवठा उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बोर्डिसर (जि.पालघर) येथील रेल्वे स्थानक ते चित्रालय
या रस्त्याच्या रुंदीकरणाबाबत**

(५४) * १८९७१ श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोर्डिसर (जि.पालघर) येथील रेल्वे स्थानक ते चित्रालय हा रहदारीचा मुख्य रस्ता अरुंद असून सदर रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणात वाहनांची वर्दळ होत आहे, सदर ठिकाणी अरुंद रस्त्यामुळे अपघाताचे प्रमाण वाढत असून वाढत्या रहदारीमुळे नागरीकांना अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागत असून नागरिकांची गैरसोय होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्ता दुतर्फा रुंदीकरण करण्यासाठी भाभा अणुशक्ती केंद्र या संस्थेकडून शासनास निधी देखील प्राप्त झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व तद् नुसार सदरचा रस्ता दुतर्फा रुंदीकरण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राष्ट्रीय महामार्ग क्र. २२२ च्या रुंदीकरणाचे काम
निकृष्ट दर्जाचे होत असल्याबाबत**

(५५) * १७४८५ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ७२६८ ला दिनांक १३ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राष्ट्रीय महामार्ग क्र. २२२ वरील २९२/०० कि.मी. ते ४१६/०० कि.मी. मधील रस्त्याचे तीनपदरी डांबरीकरण करण्याच्या कामास दिनांक ८ डिसेंबर, २०१४ रोजी वा त्या सुमारास हे काम पूर्ण करण्यास दोन वर्ष मुदत कंत्राटदारास देण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, तसेच रस्ता रुंदीकरण करतांना कंत्राटदाराने कामाची गुणवत्ता राखली नाही, माती व इतर साहित्य निकृष्ट दर्जाचे आढळून आल्यामुळे कंत्राटदार व तांत्रिक सल्लागारास या बाबींची पुनरावृत्ती करू नये अशा सूचना शासनाकडून देण्यात आल्या, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कंत्राटदाराने विहित मुदतीत काम पूर्ण न करणे, रस्त्यावरील खड्डे न बुजविणे, अनेक ठिकाणी निकृष्ट दर्जाचे काम करणे अशा प्रकारच्या कामांना जबाबदार असणाऱ्याविरुद्ध तसेच महामार्गावरील मौजे मारुळा येथील प्रयोगशाळा विहित मानकाप्रमाणे नसल्यामुळे अधिकारी व कंत्राटदार यांच्या संगनमताने या कामात करीत असलेल्या गैरव्यवहाराबाबत शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय. राष्ट्रीय महामार्ग क्र. २२२ वरील कि. मी. ३४२/०० ते ४४४/०० मधील रस्त्याच्या रुंदीकरणाच्या (Two Lane with paved shoulders) कामास दि. ०८.१२.२०१४ रोजी कार्यारंभ आदेश (Appointed Date) देण्यात आले असून काम पुर्ण करण्याचा कालावधी २ वर्ष आहे.

(२) काम सुरु असतांना काही ठिकाणी रस्त्याच्या रुंदीकरणासाठी लागणारी माती विहित मानकानुसार नसल्याचे आढळल्याने ती माती काढून घेवुन योग्य दर्जाची माती वापरुन काम करुन घेण्यात आले. तसेच या बाबीची पुनरावृत्ती न होऊ देण्याच्या तोंडी सूचना कंत्राटदार व प्रकल्पाचे तांत्रिक सल्लागार यांना देण्यात आल्या होत्या, हे खरे आहे. तदनंतर मात्र या बाबीची पुनरावृत्ती झाल्याचे आढळून आले नाही.

(३) काम पुर्ण करण्याची मुदत अद्याप संपलेली नसुन ती दि.०७.१२.२०१६ पर्यंत असल्यामुळे विहित मुदतीत काम पुर्ण न करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

मंजूर प्रकल्पाच्या लांबीमधील रस्त्यावरील खड्डे कंत्राटदाराकडून नियमितपणे बुजविण्यात येतात. रस्त्याच्या रुंदीकरणासाठी लागणारी माती विहित मानकानुसार नसल्याचे आढळल्याने ती माती काढून घेवुन मानकानुसार माती वापरुन काम करण्यात आले. सदर कामात गैरव्यवहार आढळून आलेला नाही. मौजे मारफळा येथे (कि. मी. ३६९) असलेली प्रयोगशाळा विहित मानकाप्रमाणे असून तेथे चाचणीसाठी आवश्यक सर्व सुविधा उपलब्ध आहेत. त्यामुळे कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आसराणगर (ता.जव्हार, जि.पालघर) येथील आदिवासीच्या
विहिरीचे काम पूर्ण करण्याबाबत**

(५६) * १७५४६ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आसराणगर (ता.जव्हार, जि.पालघर) येथील विस्थापित आदिवासींच्या विहिरीचे काम अपूर्ण आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच मजुरांना ठेकेदाराकडून दोन वर्षांपासून कामाची मजुरी देण्यात आली नाही, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर विहिरीचे काम पूर्ण करणेबाबत व कामगारांची मजुरी देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

सदर कामाची एकूण रक्कम रु. ४,५९,८९०/- संबंधित ठेकेदारास अदा करण्यात आली असल्याने ठेकेदाराकडून मजुरांना मजुरी देण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सदर विहिरीचे बांधकाम मार्च, २०१५ ला पूर्ण करण्यात आले आहे व बांधकामाची एकूण रक्कम रु. ४,५९,८९०/- संबंधित यंत्रणेस अदा करण्यात आली असल्याने संबंधित ठेकेदाराने मजुरांची मजुरी दिली आहे. कुठल्याही प्रकारची थकबाकी राहिलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

टेंभुर्णी ते लातूर व तुळजापूर-लातूर-नांदेड या रस्त्यांच्या चौपदरीकरणबाबत

(५७) * १८७४५ श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोलापूर-मुंबई मुख्य मार्गापासून टेंभुर्णी ते लातूर व तुळजापूर-लातूर-नांदेड या रस्त्यांच्या चौपदरीकरण कामास शासनाने मंजूरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, मंजूरी दिलेल्या कामाचे स्वरूप काय आहे,
 (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) टेंभूर्णी-लातूर या तत्वतः मंजूर असलेल्या राष्ट्रीय महामार्गाच्या चौपदरीकरणाचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडे सोपविले आहे. तसेच तुळजापूर-लातूर-नांदेड या राष्ट्रीय महामार्ग क्र.३६१ मधील तुळजापूर ते औसा (५५.८३ कि.मी.) लांबीच्या चौपदरीकरणाचे काम एन.एच.डी.पी.-IV मध्ये मंजूर असून औसा-नांदेड या १८६.७० कि.मी. लांबीचे काम केंद्र शासनाच्या वार्षिक आराखड्यात समाविष्ट आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर येथील टोलनाके कायमस्वरूपी बंद करण्याबाबत

(५८) * १८१४९ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ८१६० ला दिनांक २० जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूरचे टोलनाके कायमस्वरूपी बंद करण्याचा तसेच टोलनाके बंद करण्या संदर्भात गुन्हे दाखल झालेल्या कार्यकर्त्यांवरील गुन्हे काढून टाकण्याचा निर्णय शासनाने माहे फेब्रुवारी, २०१६ च्या पहिल्या आठवड्यात घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर टोलनाके रद्द करताना सावंत समिती ऐवजी तामसेकर समितीचा अहवाल विचारात घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तामसेकर समितीने आय.आर.बी. कंपनीला केलेल्या कामाबद्दल व अर्धवट कामांसाठी रु ४५९ कोटी (MMRDA) ने द्यावी असे सुचविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, इतक्या मोठ्या रक्कमेची पूर्तता शासन कशाप्रकारे करणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) कोल्हापूरचे टोलनाके बंद करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. टोलनाके बंद करण्यासंदर्भात गुन्हे दाखल झालेल्या कार्यकर्त्यांवरील गुन्हे दाखल झालेल्या कार्यकर्त्यांवरील गुन्हे काढून टाकण्याचा कोणताही निर्णय शासनाने घेतलेला नाही.

(२) श्री.सावंत हे श्री.संतोषकुमार यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीचे सदस्य होते. या समितीसह अन्य समित्यांचा तौलनिक अभ्यास करण्यासाठी श्री.तामसेकर यांच्या समितीची नियुक्ती करण्यात आली होती.

(३), (४) व (५) महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडून नुकताच कोल्हापूर येथील टोलनाके बंद करण्यापोटी द्यावयाच्या नुकसान भरपाईचा प्रस्ताव प्राप्त झाला असून सदर प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

**प्राथमिक व माध्यमिक आश्रमशाळांच्या शिक्षक आणि
शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन देण्याबाबत**

(५९) * १८६६५ आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील समाजकल्याण विभागामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या प्राथमिक व माध्यमिक ८२० आश्रमशाळांच्या शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन मागील दोन महिन्यांपासून देण्यात आले नसल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील प्रकरणाची चौकशी करून त्यानुसार सदरील आश्रमशाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वेतन देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१), (२) व (३) आश्रमशाळेतील कर्मचाऱ्यांचे वेतन अदा करण्यासाठी पुरेशी तरतूद उपलब्ध असल्यास व संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक यांनी वेळेत देयके सादर केल्यास नियमित वेतन अदा केले जाते. आश्रमशाळांना वेतन अनुदान देण्यात येते व वेतन अनुदान हे निधीच्या उपलब्धतेवर अवलंबून असते. त्यामुळे काही प्रसंगी निधी उपलब्ध नसल्यास वेतन अदा करण्यास विलंब होतो.

**कोल्हापूर-रत्नागिरी मार्गावरील पंचगंगा नदीवर शिवाजी
पुलाजवळ समांतर पर्यायी पुल बांधण्याबाबत**

(६०) * १८८५१ श्री.आनंदराव पाटील, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.सतेज उर्फ बंटी पाटील : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर-रत्नागिरी मार्गावरील पंचगंगा नदीवर शिवाजी पुलाजवळ समांतर पर्यायी पुल बांधण्याबाबत शासनाने मंजूरी दिली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत भूसंपादनाची कार्यवाही पूर्ण करण्यात आली आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त पर्यायी पुल बांधण्यासाठीचा प्रस्ताव राष्ट्रीय प्राधिकरणाकडे पाठविण्यात आला आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रस्तावाबाबत व पुल उभारणीबाबतची सद्यस्थिती काय आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) केंद्र शासनाच्या रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाने सादर पुलाच्या बांधकामास मान्यता दिली आहे.

(२) पुलाच्या रत्नागिरी बाजूकडील जोड रस्त्याच्या भूसंपादनाची कार्यवाही प्रगतीपथावर असून आवश्यक १३ गुंठे भूसंपादनासाठी रु. ७.४८ लक्ष रकमेची मागणी अधीक्षक अभियंता, रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्रालय, चेंबूर, मुंबई यांच्याकडे करण्यात आलेली आहे.

(३) पुलाचा कोल्हापूर बाजूकडील प्रस्तावित अबटमेंटची जागा ही केंद्रीय पुरातत्व खात्याच्या ब्रम्हपूरी ह्या प्रतिबंधित क्षेत्राच्या परिसरात असून त्यापरिसरात असलेली १२ झाडे तोडण्यासाठीच्या परवानगीचा प्रस्ताव केंद्रीय पुरातत्व विभागाच्या नवी दिल्ली येथील राष्ट्रीय स्मारक प्राधिकरणाकडे मंजूरीसाठी विहितमार्गाने सादर करण्यात आला होता.

(४) सद्यस्थितीत पुलाचे रत्नागिरी बाजूकडील अबटमेंट व दोन गाळ्यांचे काम पूर्ण झाले असून कोल्हापूर बाजूकडील अबटमेंट व एका गाळ्याचे काम बाकी आहे.

(५) राष्ट्रीय स्मारक प्राधिकरणाचे पत्र दि. १८/०२/२०१६ अन्वये सदरील १२ झाडे ही ब्रम्हपूरीपासून ४० मी. (प्रतिबंधित क्षेत्रात) असल्याने झाडे तोडण्याचा प्रस्ताव राष्ट्रीय महामार्गाकडे परत केला असून मुख्य अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग (सार्वजनिक बांधकाम), नवी मुंबई यांचे पत्र दि. ०३.०३.२०१६ अन्वये केंद्रीय पुरातत्व विभागाकडे याप्रकरणी विशेष बाब म्हणून मंजूरी मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव पुनश्च सादर केला आहे.

**सोलापूर जिल्ह्यातील तत्कालीन समाजकल्याण विभागाचे
 सहाय्यक आयुक्त यांनी केलेला गैरव्यवहार**

(६१) * १७६९७ श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) समाजकल्याण विभागाचे सहाय्यक आयुक्त दिपक भास्करराव घाटे हे दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास सांगली येथे संविधान दिनानिमित्त प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहून खात्यातर्फे विविध उपक्रमात सहभागी झाले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सोलापूर जिल्ह्यात सन २०१२ ते २०१४ या कालावधीत दिपक भास्करराव घाटे हे सहाय्यक आयुक्त असतांना, कोट्यवधी रुपयांच्या अपहार प्रकरणी घाटे यांचेविरुद्ध गुन्हा दाखल होऊन, सोलापूर पोलीसांना घाटे हे सापडत नसल्याने, त्यांनी त्यांना फरारी गुन्हेगार म्हणून जाहीर केलेले असतानाही ते सांगली मध्ये पदभार स्वीकारतात, या प्रकरणाचा तपास पूर्ण झाला आहे काय,

(३) असल्यास, माहिती अधिकारी शिक्षण समितीचे अध्यक्ष, शाहीन शेख व सचिव, अॅड दत्तात्रय जाधव यांनी दिपक भास्करराव घाटे यांच्याविरोधात सांगलीच्या लाचलूचपत प्रतिबंधक विभागाकडे लेखी तक्रार केली आहे, त्याबाबतचा तपास सुरु करण्यात आला आहे काय,

(४) असल्यास, तपास केल्यानंतर काय आढळून आले आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) सहाय्यक आयुक्त समाज कल्याण, सोलापूर अंतर्गत शिष्यवृत्ती वाटपामधील अनियमितते प्रकरणी दाखल गुन्ह्याच्या अनुषंगाने पोलीसांकडून तपास करण्यात

येत आहे. सदर प्रकरणी श्री.दिपक घाटे यांना मुंबई उच्च न्यायालयाने दिनांक २३.११.२०१५ रोजी अटकपूर्व जामीन मंजूर केलेला होता. तदनंतर ते दिनांक २४.११.२०१५ ते दिनांक २७.११.२०१५ या कालावधीमध्ये कार्यालयामध्ये उपस्थित होते.

(३) होय.

(४) सदरच्या अनुषंगाने लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाकडून कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील अनुदानित वसतिगृहासाठी स्वतंत्र
 स्त्री अधिकांक पदांच्या नियुक्तीबाबत**

(६२) * १६३०१ डॉ.अपूर्व हिरे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनुदानित वसतिगृहासाठी स्वतंत्र स्त्री अधिकांकांचे पदावर नियुक्ती संदर्भातील संबंधित आश्रमशाळांकडून प्राप्त झालेले प्रस्ताव वरिष्ठ विभागास योग्य त्या शिफारशीसह कार्यवाहीस्तव पाठविण्यात आल्याचे सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण (नाशिक) यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.सआसकना / आशा/बैठक/३८०७/१४-१५/नाशिक, दिनांक १५ ऑक्टोबर,२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग (नाशिक) व लोकप्रतिनिधी (नाशिक) यांना अवगत केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रस्तावांवर कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे, याबाबत कोणता निर्णय घेण्यात आला आहे,

(३) असल्यास, स्वतंत्र स्त्री अधिकांकांची पदे भरण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे काय, किती प्रस्तावांना मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे,

(४) तसेच आदिवासी भागातील वसतिगृहातील मुलींच्या देखभालीचे दृष्टीने सदरहु निर्णय केव्हापर्यंत होणे अपेक्षित आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय. हे खरे आहे.

(२) व (३) नाशिक विभागातील माध्यमिक आश्रमशाळांसाठी ३८ महिला अधिकांकांची पदे मंजूर करण्यात आली आहेत. त्यापैकी प्रस्ताव प्राप्त झालेल्या ९ आश्रमशाळांमध्ये महिला अधिकांकांच्या नियुक्तीस प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग, नाशिक यांनी मंजूरी दिलेली आहे.

(४) आदिवासी विकास विभागाच्या शासन निर्णय दि. २३.०१.२०१४ नुसार अनुदानित आश्रमशाळांसाठी ५५६ स्त्री अधिकांच्या पदास मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मालेगांव (जि. नाशिक) येथील आग्रा रोडवर उड्डाण पुल बांधण्याबाबत

(६३) * १७१५५ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मालेगांव (जि. नाशिक) येथील मुख्य रस्ता आग्रा रोडवर ९ शाळा व महाविद्यालये असून ग्रामीण भागातून येणाऱ्या लोकांची वर्दळ या रोडवर असल्याने तेथे मोठ्या प्रमाणात वारंवार अपघात घडत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त कारणास्तव सदर रोडवर उड्डाण पुल व्हावा अशी मागणी अनेक महिन्यांपासून नागरिकांकडून होत आहे याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) जानेवारी, २०१६ मध्ये सदरील रस्त्यावर ३ अपघातांमध्ये एक व्यक्ती मयत झाली असून ४ व्यक्ती जखमी झाले असल्याचे पोलीस अधीक्षक (मुख्यालय), अपर पोलीस महासंचालक (वाहतुक), महाराष्ट्र राज्य यांनी कळविले आहे.

(२) केंद्र शासनाच्या अधिनस्थ असलेल्या भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नाशिक यांचे मार्फत धुळे ते पिंपळगाव ह्या राष्ट्रीय महामार्ग ३ (जुना) च्या चौपदरीकरणाचे काम खाजगीकरणामधून हाती घेण्यात आले आहे. मा.श्री.असीफ शेख, विधानसभा सदस्य तसेच स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी अतिरिक्त सेवा रस्ते, हायमास्ट पथदीप तसेच मालेगाव शिवारात भुयारी मार्ग बांधण्याची मागणी केली आहे. त्या अनुषंगाने दोन ठिकाणी भुयारी मार्ग, १.०६० कि.मी. सेवा रस्ते बांधण्याची कामे आवश्यक असून त्यांची ढोबळ अंदाजपत्रके तयार करण्याची कार्यवाही प्रगतीत असून तदनंतर अंदाजपत्रके भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, दिल्ली मुख्यालयास मंजुर कामाच्या वावात बदल म्हणून सादर

करण्यात येईल, असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नाशिक यांनी कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**येवला (जि.नाशिक) येथे शासकीय वसतिगृहाच्या
बांधकामास प्रशासकीय मान्यता मिळण्याबाबत**

(६४) * १६४६३ श्री.जयवंतराव जाधव : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) येवला (जि.नाशिक) येथे आदिवासी विकास विभागाच्या मुले आणि मुलींच्या शासकीय वसतिगृह इमारतीच्या बांधकामास प्रशासकीय मान्यता मिळणेसाठी आदिवासी विकास आयुक्तालयाने माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान शासनाकडे प्रस्ताव पाठविलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त वसतिगृह इमारतींच्या बांधकामांना प्रशासकीय मान्यता देण्याची स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे मागणी केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) आदिवासी मुलांचे व मुलींचे शासकीय वसतिगृह, येवला, जि.नाशिक येथील इमारत बांधकामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनास माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये प्राप्त झालेला आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) सदर अंदाजपत्रकातील तांत्रिक बाबींची तपासणी करून प्रशासकीय मान्यतेस सहमती देण्याकरिता सदर अंदाजपत्रके सार्वजनिक बांधकाम विभागास सादर करण्यात आलेली आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूर जिल्ह्यातील आदिवासी विकास विभागांच्या शाळांमधील
शिक्षक कर्मचाऱ्यांचे वेतन नियमित करण्याबाबत**

- (६५) * १९०३७ श्री.नागो गाणार, श्री.अनिल सोले, श्री.रामनाथ मोते, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील आदिवासी विकास विभागांतर्गत असलेल्या आश्रम शाळांमधील शिक्षक कर्मचाऱ्यांचे वेतन दर महिन्याला नियमित अदा केले जात नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या विभागांतर्गत असलेल्या शाळांमधील शिक्षक कर्मचाऱ्यांना माहे नोव्हेंबर, २०१५ पासून माहे जानेवारी, २०१६ पर्यंतचे वेतन अद्यापपर्यंत अदा करण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या शिक्षक कर्मचाऱ्यांना दर महिन्याला १ तारखेला वेतन अदा करण्यासंबंधी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) व (२) हे खरे नाही.

नागपूर विभागातील चंद्रपूर जिल्ह्यातील प्रकल्प कार्यालय चंद्रपूर व चिमूर अंतर्गत येत असलेल्या आश्रमशाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे माहे जानेवारी, २०१६ पर्यंतचे वेतन अदा करण्यात आलेले आहे.

- (३) आदिवासी विकास विभागाच्या अंतर्गत अनुदानित आश्रमशाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन पुढील महिन्याच्या १ तारखेला अदा होण्याबाबत शासनाच्या दिनांक २३.११.२०१५ च्या परिपत्रकानुसार निर्देश देण्यात आले आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उमरखेड (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील रस्ते
विकासाचा अनुशेष प्रलंबित असल्याबाबत**

- (६६) * १९०२५ श्री.ख्वाजा बेग, श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले :
सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील
गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) उमरखेड तालुक्यातील (जि.यवतमाळ) रस्ते विकासाचा अनुशेष प्रलंबित आहे,
हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करून उमरखेड तालुक्यातील रस्त्यांना
पुरेसा निधी उपलब्ध करून रस्ते पूर्ण करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही
केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही.
(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महामंडळाने युवकांना रोजगार देण्यासाठी मंजूर केलेले कर्ज शासकीय
बँका देण्यास नकार देत असल्याबाबत**

- (६७) * १६६८७ श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय विशेष सहाय्य मंत्री पुढील
गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) शासनाने बेरोजगार युवकांना रोजगार देण्यासाठी महामंडळ स्थापन करून
त्यांना उद्योग धंदे सुरु करण्यासाठी कर्ज देण्याची योजना सुरु केली, परंतु
शासकीय बँकांनी कर्ज देण्यास नकार दिला असल्याचे यवतमाळ जिल्ह्यात माहे
जानेवारी २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सोनुर्ली (ता.राळेगाव, जि.यवतमाळ) येथील एका युवकाला एस बी
आय बँकेने महामंडळाचे कर्ज देण्यास नकार दिला असल्याची बाब निदर्शनास
आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने कर्ज मंजूर करूनही बँक टाळाटाळ करित असल्यामुळे
संबंधित बँकेवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, याबाबतीत शासनाचे धोरण काय आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) अशंत: होय, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळाच्या यवतमाळ जिल्हा कार्यालयाने माहे जानेवारी, २०१६ अखेर बँकेकडे पाठविलेल्या एकूण ३५ प्रकरणांपैकी १० कर्ज प्रकरणाना मंजूरी दिली असून ६ कर्ज प्रकरणामध्ये संबंधित बँकांनी कर्ज मंजूरीस नकार दिला असून १९ प्रकरणे बँकेकडे प्रलंबित आहेत.

(२) नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे कलगाव (ता.जि.हिंगोली) येथील आदिवासी लाभार्थ्यांना घरकुले देण्याबाबत

(६८) * १८६३१ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे कलगाव (ता.जि.हिंगोली) येथील आदिवासी पारधी महासंघाने दारिद्र्य रेषेखालील भटक्या जमातीच्या लाभार्थींसाठी घरकुल बांधून मिळणेबाबत कळमनुरी आदिवासी प्रकल्प विभागाकडे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान मागणी केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आदिवासी प्रकल्प विभागाने पारधी समाजातील लाभार्थींना घरकुल बांधण्याच्या प्रस्तावास मान्यता दिली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संबंधित लाभार्थींना घरकुल बांधण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१), (२) व (३) नाही. पारधी विकास कार्यक्रमांतर्गत दारिद्र्य रेषेखालील बेघर पारधी लाभार्थ्यांना घरकुल उपलब्ध करून देण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्यात येतो. पारधी विकास कार्यक्रमांतर्गत मौजे कलगाव (ता.जि. हिंगोली) येथील पारधी लाभार्थ्यांचे अर्ज प्रकल्प कार्यालय, किनवट यांचे प्राप्त झालेले आहेत. पारधी लाभार्थ्यांकडे स्वतःच्या मालकीची जागा नसल्याने तसेच बरेचसे लाभार्थ्यांकडे दारिद्र्य रेषेचे प्रमाणपत्र नाही. यासंदर्भात पारधी समाजाच्या लाभार्थ्यांना गाव नमुना ८-अ च्या जागेवर घरकुल बांधकामास परवानगी देणेबाबत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

कार्यालय, कळमनुरी यांनी त्यांच्या दिनांक २.१२.२०१५ च्या पत्रान्वये ग्रामसेवक मौजे कलगाव यांना कळविले आहे.

तसेच छाटणी गुणक प्रमाणपत्र देण्याकरीता तहसिलदार, हिंगोली यांना प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय, कळमनुरी यांनी त्यांच्या दिनांक १९.१०.२०१५ च्या पत्राने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक जिल्ह्यातील आदिवासी भागातील तालुक्यांमध्ये मागील तारखा टाकून बँकडेटेड कामांना शिफारशी व कार्यारंभ आदेश जिल्हा परिषदेतून दिल्याबाबत

(६९) * १६९७३ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक जिल्ह्यातील आदिवासी भागातील इगतपूरी, त्र्यंबकेश्वर, कळवण, पेठ, सुरगणा इत्यादी तालुक्यांमध्ये मागील दोन तीन वर्षांपासून स्थानिक आदिवासी वाड्या-पाड्यांना कोणत्या रस्त्यांनी गरज आहे, याची माहिती न घेताच मागील तारखा टाकून बँकडेटेड कामांना शिफारशी व कार्यारंभ आदेश जिल्हा परिषदेतून देत असल्याची तक्रार लोकप्रतिनिधी यांनी विभागीय आयुक्त यांच्याकडे केली असल्याचे माहे जुलै, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या तक्रारीवर शासनाने चौकशी करून संबंधितांवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) होय.

(२) मागील तारखा टाकून कामांना शिफारशी व आदेश दिल्याचे जिल्हापरिषद, नाशिक यांच्या निदर्शनास आले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील आश्रमशाळा या खाजगी उद्योग समुहाकडे
सुपुर्द करण्याच्या निर्णयाबाबत**

(७०) * १६८८८ अॅड.निरंजन डावखरे, श्रीमती शोभाताई फडणवीस :

सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आदिवासी विकास विभागांतर्गत असलेल्या आश्रमशाळांमध्ये अनुसूचित जाती-जमातीमधील ३ लाखांहून अधिक विद्यार्थी शिक्षण घेत असून या आश्रमशाळांसाठी गतवर्षासाठी शासनाने रुपये १२०० कोटी इतक्या निधीची तरतूद केली असल्याचे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, इतक्या मोठ्या प्रमाणात केलेली आर्थिक तरतूद खर्च होऊनही आश्रमशाळांची अवस्था बिकट तसेच निवासाची, आहाराची गुणवत्ता खालावलेली असल्यामुळे शासनाने सुमारे ५२९ आश्रमशाळा पहिला टप्प्यात सामाजिक दातृत्व जबाबदारी (CSR) या अंतर्गत खाजगी उद्योग समुहाकडे सुपुर्द करण्यात आल्याचे प्रधान सचिव यांनी जाहीर केल्याचे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आश्रमशाळांसाठी शासनाने रक्कम रुपये १२०० कोटी भरघोस निधीची तरतूद केलेली असणे व त्यापैकी करोडो रुपये खर्च झालेले असताना ५२९ आश्रमशाळा खाजगी उद्योग समुहाकडे सुपुर्द करण्याची निश्चित कारणे काय आहेत, या संदर्भात शासनाने चौकशी केली काय,

(४) असल्यास, रक्कम रुपये १२०० कोटींचा निधी कोणकोणत्या बाबींवर खर्च करण्यात आल्याचे चौकशीमध्ये आढळून आले, तसेच निधीचा विनियोग योग्य प्रकारे झाला नसल्याने त्यास कोणकोण जबाबदार आहेत व त्यांचेविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

तथापि, आदिवासी विकास विभागांतर्गत ५२९ शासकीय आश्रमशाळांमध्ये सन २०१५-१६ मध्ये १,९१,८१८ इतके विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. तसेच सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षामध्ये सदर आश्रम शाळा व्यवस्थापन व बांधकामाकरीता रुपये १००५.६६ कोटी इतकी तरतूद योजनेतर व योजनांतर्गत योजनेखाली करण्यात आलेली आहे.

(२) हे खरे नाही.

तथापि, खाजगी उद्योगांनी सामाजिक दायित्वअंतर्गत (CSR) शासकीय आश्रमशाळांमधील पायाभूत सुविधा, विद्यार्थ्यांच्या सुविधा, विद्यार्थी, शिक्षक व शाळा व्यवस्थापन समित्यांची क्षमतावृद्धी, कौशल्य व व्यवसाय प्रशिक्षण, शाळेतील स्वयंपाकगृहांचा दर्जावाढ, मानव संसाधन सहाय्य इ. बाबींवर खर्च करावा यासाठी उद्योजकांना उद्युक्त करण्यासाठी दिनांक ३.१२.२०१५ रोजी उद्योजकांसोबत मा.मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. याविषयी काही उद्योगांनी सहकार्य करण्यास सहमती दर्शविली असून त्यांच्या सोबत पुढील चर्चा सुरु आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तळेगाव-अक्राळे (ता.दिंडोरी, जि.नाशिक) येथील अहमदनगर विभागातील
 सुपा-पारनेरमधील जमिनीच्या गैरव्यवहाराबाबत**

(७१) * १७००६ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्रीमती दिप्ती चवधरी, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तळेगाव-अक्राळे (ता.दिंडोरी, जि.नाशिक) येथील औद्योगिक कारणासाठी आणि अहमदनगर विभागातील सुपा-पारनेरमधील जमिनीत गैरव्यवहार झाल्याची तक्रारीची दखल घेत अपर जिल्हाधिकारी यांनी चौकशी सुरु केली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भूसंपादनाची चौकशी पूर्ण झाली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषी आढळून येणाऱ्या संबंधित अधिकारी, कर्मचारी यांचेवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) व (२) अतिरिक्त दिंडोरी औद्योगिक क्षेत्रातील मौजे तळेगाव व मौजे अक्राळे, जि.नाशिक व सुपा-पारनेर, जिल्हा अहमदनगर या औद्योगिक क्षेत्रातील जमिनीत गैरव्यवहार झाल्यासंबंधी प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने अनुक्रमे अपर जिल्हाधिकारी, नाशिक व अपर जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांच्याकडे चौकशीचे काम सुरु आहे. चौकशीचे काम पूर्ण झाल्यानंतर पुढील कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राष्ट्रीय महामार्ग क्र. २११ च्या चौपदरीकरण कामात नळ पाणी
पुरवठा योजनांची हानी होत असल्याबाबत**

- (७२) * १७४८९ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :
सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील
गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राष्ट्रीय महामार्ग क्र. २११ च्या चौपदरीकरणाच्या कामात बीड जिल्ह्यातील
हद्दीमध्ये सुरु असलेल्या कामाच्या वेळी अनेक नळ पाणी पुरवठा योजनांच्या
नलीकांचे नुकसान झाले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मौजे गढी, ता.गेवराई येथे कोट्यवधी रुपये किंमतीची नळ पाणी
पुरवठा योजना रस्त्याच्या कामात खोलवर दाबली गेल्यामुळे नुकसान झाल्याची
तक्रार ग्रामपंचायत, गढी यांनी प्रकल्प संचालकाकडे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये
वा त्या दरम्यान केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कोट्यवधी रुपये किंमतीच्या नळ योजना रस्त्याच्या कामात
खोलवर गाढल्या गेल्यामुळे या योजनांना कायमस्वरूपी धोका निर्माण झाला
असुन पाणी टंचाईच्या काळात ग्रामस्थांना त्याचा फटका बसत आहे, हे ही खरे
आहे काय,
- (४) असल्यास, गोदावरी नदीपात्रातून पाणी पुरवठा होणाऱ्या सर्व शासकीय,
निम शासकीय आणि कारखान्याच्या नळ पाणी पुरवठा योजनांचे पुर्ननिर्माण
करण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) असल्यास, कंत्राटदाराच्या हलगर्जीपणामुळे शासकीय योजनांचे नुकसान
झाल्याबाबत शासनाने दोषीविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) केंद्र शासनाच्या अधिनस्थ असलेल्या भारतीय
राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांचेमार्फत राष्ट्रीय महामार्ग क्र. २११ वरील
येडशी-औरंगाबाद (कि.मी. १००/००० ते कि.मी. २९०/२००) या महाराष्ट्र राज्यातील
लांबीच्या चौपदरीकरणाचे काम सुरु आहे.

मौजे गढी, ता. गेवराई येथून जय भवानी साखर कारखाना पाणी
पुरवठा योजनेची पाईपलाईन जाते. रस्त्याच्या चौपदरीकरणाकरीता रस्त्याच्या
खोदाईचे कामामुळे काही ठिकाणी पाण्याच्या पाईपलाईनचे नुकसान झाले होते,
या कामाचे सवलतकार मे. येडशी औरंगाबाद टोलवेज प्रायव्हेट लिमिटेड,

(आय.आर.बी.) या सवलतकारामार्फत ते तात्काळ दुरुस्त करून देण्यात आल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, औरंगाबाद यांनी कळविले आहे.

(३) व (४) हे खरे नाही.

सदर पाईपलाईन स्थलांतराचे (शिफटींग) नियोजन महामार्गाचे कामे चालू करण्यापुर्वी केलेले असून सदर कामाची राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाकडून निविदा प्रक्रिया करण्यात आली आहे. समांतर नवीन पाईपलाईन (महामार्ग हद्दीलगत) पूर्ण करून कार्यान्वित केल्यानंतर सदर पाईपलाईन बंद करून नवीन पाईपलाईनने पाणी पुरवठा करण्याचे नियोजन आहे. सद्यस्थितीत महामार्गाच्या चौपदरीकरणाचे काम प्रगतीत असून सदर कामे करत असतांना कुठल्याही गावांचा पाणीपुरवठा करणारी पाईपलाईन नादुरुस्त झालेली नसून योजनेनुसार पाणीपुरवठा चालू आहे. सदर गावांना होणारा पाणीपुरवठा विस्कळीत न होण्याच्या अनुषंगाने वेळोवेळी महामार्गाचे कामे करणाऱ्या यंत्रणेस जिल्हापरिषद कार्यालयाकडून सूचना देण्यात येत आहे, असे पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांनी कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) सदर पाईपलाईन स्थलांतर (शिफटींग) करण्याची तरतुद संबंधित प्रकल्प यंत्रणेकडून महामार्गाचे कामे चालू करण्यापुर्वी केलेली आहे त्यामुळे विलंब झालेला नाही.

राज्यात रस्ते विकास योजनेचा निधी अखर्चित असल्याबाबत

(७३) * १७५९० श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.हेमंत टकले, श्री.अनिल भोसले, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.विक्रम काळे, श्री.किरण पावसकर, श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात रस्ते विकास योजनेचा सुमारे ४५ कोटी रुपयाचा निधी वापराविना प्रलंबित असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निधीचा वापर करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. चंद्रकांत पाटील :** (१) रस्ते विकास क्षेत्रासाठी वितरीत केलेल्या निधीच्या साधारणतः २५% रक्कम ऑक्टोबर, अखेर २०१५ शिल्लक होती.
- (२) मार्च, २०१६ पर्यंत वितरीत तरतूद १००% खर्च होईल, याचे विभागाने नियोजन केले आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील विजाभजच्या कनिष्ठ महाविद्यालयातील
शिक्षकांचे वेतन थकबाकीसह अदा करण्याबाबत**

- (७४) * १८७६३ श्री.विक्रम काळे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १३९५० ला दिनांक १५ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील विजाभजच्या कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिक्षकांचे वेतन थकबाकीसह अदा करावे याबाबत मा.उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने तसेच मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी आदेशित केले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर न्यायालयीन निर्णयानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. राजकुमार बडोले :** (१) होय.
- (२) मा.उच्च न्यायालयाच्या अंतरिम आदेशानुसार याचिकाकर्त्यांच्या वेतनाच्या थकबाकीची ५०% रक्कम काही प्रकरणी याचिकाकर्त्यांना देण्याचे व काही प्रकरणी मा.न्यायालयात भरणा करण्याचे आदेश दिलेले आहेत.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
-

**निंभोरा (ता.अमळनेर, जि.जळगांव) येथील नानासाहेब उत्तमराव पाटील
प्राथमिक निवासी खाजगी आश्रमशाळेतील
विद्यार्थ्यांना विषबाधा झाल्याबाबत**

(७५) * १८१८४ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री
पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) निंभोरा (ता.अमळनेर, जि.जळगांव) येथील नानासाहेब उत्तमराव पाटील
प्राथमिक निवासी खाजगी आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांना विषबाधा झाली
असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१६ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली
आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या विद्यार्थ्यांना खिचडीतून विषबाधा झाली, हे ही खरे आहे
काय,

(३) असल्यास, विद्यार्थ्यांच्या जीवाशी खेळणाऱ्यांविरुद्ध व निवासी खाजगी
आश्रमशाळेच्या संचालकांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत
आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) विद्यार्थ्यांना देण्यात आलेल्या सायंकाळच्या भोजनाचा नमुना,
कोठीगृहातील किराणा मालाचा नमुना तसेच पाण्याचा नमुना महाराष्ट्र राज्य
सार्वजनिक आरोग्य प्रयोगशाळा, पुणे या संस्थेकडून तपासला असता त्यामध्ये
विषबाधेस कारणीभूत घटक आढळून आले नसल्याचा तसेच पाणी पिण्यास योग्य
असल्याचा अहवाल संस्थेने दिला आहे.

संबंधित संस्थेवर कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

उत्तमसिंग चव्हाण
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.

मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.